Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

SİVİL KATILIM PROJESİ

ESKİŞEHİR
SİVİL KATILIM STRATEJİSİ ve EYLEM PLANI

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Bu “**Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı”** Eskişehir Sivil Katılım Görev Gücü üyeleri tarafından Avrupa Birliği’nin finanse ettiği Sivil Katılım Projesi kapsamında proje ekibi destekleriyle hazırlanmıştır. Bu raporun içeriği yalnızca UNDP Türkiye sorumluluğundadır ve AB’nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı, Eskişehir'de sivil katılımı artırmayı, vatandaşların yerel yönetim karar alma süreçlerine daha etkin katılımını sağlamayı ve bu katılımı sürdürülebilir kılmayı amaçlayan stratejik bir belgedir. Plan, belediye ile sivil toplum arasında etkili ve sürekli bir iletişim ortamının oluşturulmasını, karar alma süreçlerinde daha demokratik ve şeffaf mekanizmaların geliştirilmesini hedeflemektedir.

Eylem planının hazırlanma süreci, **Sivil Katılım Görev Gücü (SKGG)** koordinasyonunda ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Proje Ekibinin teknik desteğiyle yürütülmüştür. Bu süreçte; SKGG, belediye, sivil toplum kuruluşları (STK'lar), akademisyenler, kamu kurumları, gönüllüler ve diğer ilgili paydaşların iş birliğiyle çok sayıda toplantı, çalıştay ve odak grup görüşmeleri düzenlenmiştir. Bu çalışmalar sonucunda, yerel ihtiyaç ve öncelikler tespit edilmiş, bunlar doğrultusunda eylem planının temel stratejileri belirlenmiştir.

Eskişehir'de sivil katılımın mevcut durumu üzerine yapılan değerlendirmeler, kentin sivil katılım ortamını ve yerel yönetimlerin bu süreçteki rolünü ortaya koymaktadır. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, katılımcı yönetim ilkelerini benimseyerek şeffaflık sağlamak için geri bildirim mekanizmaları geliştirmiştir. Ancak, sivil katılımın genellikle bilgilendirme düzeyinde kaldığı ve vatandaşların karar alma süreçlerine daha aktif katılım göstermelerinin teşvik edilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Eskişehir Kent Konseyi'nin sivil katılımda daha etkin bir rol üstlenmesi ve tematik meclisleri ile çalışma gruplarının daha aktif bir şekilde kullanılması, yerel yönetim süreçlerine katılımın güçlenmesi için önem göstermektedir. Eskişehir'deki sivil toplum kuruluşları geniş bir yelpazede faaliyet göstermekte olsa da kapasitelerinin geliştirilmesi ve fon kaynaklarına erişimin artırılması gerekmektedir.

Bu eylem planı, Eskişehir'de sivil katılımı güçlendirmek amacıyla üç tematik alan etrafında oluşturulmuştur: Dirençli Şehir, Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir ile Yerelde Kalkınan Şehir. Bu temalar, Eskişehir'in sosyal, ekonomik ve çevresel ihtiyaçlarına yönelik olarak belirlenmiştir:

- **Dirençli Şehir**: Afetlere ve krizlere karşı şehir dayanıklılığını artırmak için sivil katılımın etkin bir araç olarak kullanılması ve yerel yönetimle iş birliğinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.
- **Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir**: Engelliler, yaşlılar, çocuklar ve dezavantajlı gruplar gibi toplumun çeşitli kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için katılımcı ve adil bir şehir planlaması yapmayı amaçlamaktadır.
- **Yerelde Kalkınan Şehir**: Ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliği sağlayarak Eskişehir'in yerel potansiyelini harekete geçirmek ve yerel kalkınmayı desteklemeyi hedeflemektedir.

Eylem Planı, bu tematik alanlar doğrultusunda toplam **3 ana hedef** ve **43 faaliyet** içermektedir. Her bir hedef, yerel düzeyde sivil katılımı artırmaya yönelik stratejiler ve somut eylemlerle desteklenmiştir. Faaliyetler, yerel düzeyde toplumsal farkındalığın arttırılması ve paydaşlar arası iş birliğinin geliştirilmesi gibi konulara odaklanmaktadır.

Eylem Planı'nın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için kapsamlı bir **izleme ve değerlendirme süreci** oluşturulmuştur. Bu süreç, SKGG koordinasyonunda yürütülecek olup, her bir faaliyetin

belirlenen göstergeler doğrultusunda izlenmesini sağlayacaktır. Dönemsel raporlar hazırlanarak, planın uygulama süreçlerindeki ilerlemeler takip edilecek ve gerekli durumlarda düzeltici önlemler alınacaktır.

Eylem Planı, uygulama sürecinde karşılaşılabilecek olası zorlukları da dikkate alarak bu zorluklara yönelik çözüm önerilerini içermektedir. Özellikle katılım düzeyinin düşük kalma riski, paydaşlar arası koordinasyon eksiklikleri ve finansal kaynakların yetersizliği gibi sorunlar ön görülmüş ve bunlara yönelik stratejiler geliştirilmiştir. Bu sayede, Eylem Planı'nın başarıya ulaşması için gerekli esneklik ve çözüm odaklı bir yaklaşım benimsenmiştir.

Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı, sivil toplumun karar alma süreçlerine daha etkin bir şekilde dahil olmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Plan, sivil katılımın Eskişehir için öneminin altını çizerek, toplumun farklı kesimlerinin yerel yönetimlerle sürekli iletişim ve etkileşim içinde olmasının gerekliliğini vurgulamaktadır. Sivil katılımı güçlendirerek demokratik yönetişim anlayışının gelişmesine katkıda bulunacak bu plan, Eskişehir'in gelecekte daha katılımcı bir şehir olmasına önemli bir zemin hazırlayacaktır.

Bu çerçevede, Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı aşağıdaki ana vizyon ve temel ilkeler ışığında hazırlanmıştır:

"Eskişehir'in katılımcı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir şehir vizyonu doğrultusunda, tüm hemşehrilerin karar alma süreçlerinde etkin rol aldığı, yerel yönetim ve sivil toplum arasında güçlü ve sürekli bir iş birliğinin sağlandığı, güven ve dayanışma temelli bir kent olması"

Bu vizyon çerçevesindeki temel ilkeler:

- *Katılımcılık*
- *Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik*
- *Kapsayıcılık*
- *Güçlü İletişim ve İş Birliği*
- *Sürdürülebilirlik*
- *Karşılıklı Güven*
- *Toplumsal Farkındalık*
- *Gönüllülük*

Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı

Hedef ve Faaliyet Özet Tablosu

Öncelikli Tematik Alan 1: Dirençli Şehir

HEDEF 1.1: Dirençli şehirler konusunda farkındalık ve bilinç düzeyinin geliştirilmesi, dirençli şehir politikalarının geliştirilmesi sürecinde sivil katılımın arttırılması ve izleme-değerlendirme süreçlerinin iyileştirilmesi

Faaliyetler:

- Afet ve acil durum eğitim programlarının sivil iş birlikleri ile belirlenmesi
- Afet ve acil durum eğitimlerinin sivil iş birlikleri ile gerçekleştirilmesi
- Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi konusunda kamu-STK iş birliği ile bir politika belgesi oluşturulması
- Eskişehir'deki gençlerin katılımıyla dirençli şehir konusunda bir "fikir maratonu" çalıştayı gerçekleştirilmesi
- STK'lar ile arama kurtarma konusunda protokol yapılması
- Acil durum ve afetlere yönelik sivil toplum kuruluşları ile faaliyetler yürütülmesi
- Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi hazırlık sürecine STK'ların dahil edilmesi
- Farklı paydaşlara (üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, pilot okullar) yönelik olarak "dirençli şehir" konusunda farkındalık arttırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi
- Dirençli şehir konusunun yükseköğretim ders müfredatlarına eklenmesi veya genişletilmesine yönelik gerekli girişimlerin yapılması
- Yükseköğretim düzeyinde "Dirençli Şehir" kulüplerinin oluşturulması ve mevcut kulüplerin aktif hale getirilmesi
- Dirençli şehir karnesine yönelik kriterlerin belirlenmesi için ilgili sivil toplum aktörleri ile belediye birimleri arasında ortak çalışma toplantılarının yapılması
- 2021 tarihli İl Afet Risk Azaltma Planı'nın tüm paydaşlarla değerlendirilmesi ve bir "İhtiyaç ve Öneriler Raporu"nun hazırlanması
- "Dirençli Şehir" kapsamında Risk Haritalarına yönelik kriterlerin ilgili paydaşların katılımlarıyla geliştirilmesi
- Teknoloji temelli anlık izleme ve erken uyarı sistemleri, afet yönetim sistemleri ve akıllı şehir uygulamalarına yönelik önerilerin katılımcı yöntemlerle belirlenmesi ve bir öneri raporu hazırlanması

Öncelikli Tematik Alan 2: Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir

HEDEF 2.1: Erişilebilir ve kapsayıcı bir şehir için, sivil katılım süreçlerinin geliştirilmesi, izleme ve değerlendirme süreçlerinin iyileştirilmesi, kırılgan grupların karar alma süreçlerine katılımının arttırılması ve gönüllülük faaliyetlerinin desteklenmesi

Faaliyetler:

- Sivil Toplum Merkezleri Yerleşkesinin kurulması
- "Erişilebilir ve kapsayıcı şehir" farkındalığının arttırılmasına yönelik olarak bir iletişim kampanyası yürütülmesi
- Kamu, yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları tarafından toplumun farklı kesimlerine yönelik sunulan hizmet haritalarının sivil iş birlikleri ile oluşturulması
- Kadınlar, gençler, çocuklar, yaşlılar, engelli bireyler vb. toplumun farklı kesimlerine yönelik farkındalık çalışmalarının yürütülmesi
- Benzer alanlarda çalışan sivil toplum kuruluşlarının belirli konu başlıklarında periyodik olarak bir araya gelmeleri ve iş birliği toplantıları yapmaları
- Yerel düzeyde sivil katılımın teşvik edilmesi için ödüllü yarışmalar, organizasyonlar vb. etkinlikler düzenlenmesi
- Ulaşım Ana Planı çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi
- Spor organizasyonu planlama çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi
- "21. Yüzyıl Becerileri" eğitim ve gelişim programlarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi

- Gençlere yönelik etkinlik çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi
- Paydaşlarla iletişim ve iş birliği çalışmalarının yürütülmesi
- Gönüllü faaliyetlere ilişkin interaktif bir dijital platform geliştirilerek gönüllü havuzunun oluşturulması
- Gönüllülük faaliyetlerinin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi
- Özel gereksinimi olan kırılgan gruplar başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine yönelik katılımcı ihtiyaç belirleme çalışmalarının yapılması (çalıştay, seminer, toplantı, anket vb.)
- Özel gereksinimli gruplara yönelik mevcut destek mekanizmaları konusunda bilgilendirme faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi
- Gençlerin kent yönetimine katılımını arttırmaya yönelik programların yürütülmesi

Öncelikli Tematik Alan 3: Yerelde Kalkınan Şehir

HEDEF 3.1: Yerel ve kırsal kalkınma alanlarında sivil katılımı güçlendirecek mekanizmaların geliştirilmesi

Faaliyetler:

- Kamu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bir Turizm Platformunun oluşturulması
- Eskişehir Sürdürülebilir Turizm Eylem Planı'nın katılımcı bir anlayışla hazırlanması
- Kamu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bir Kent Çalışmaları Platformu kurulması
- Eskişehir Turizm Vizyon Belgesi oluşturulmasına yönelik geniş katılımlı bir çalıştay düzenlenmesi
- Sivil platform oluşturulmasına ilişkin kapasite geliştirme eğitimlerinin düzenlenmesi
- Kooperatifçilik eğitim programlarının STK iş birlikleri ile düzenlenmesi
- Üretici birlik ve kooperatiflerle iş birliklerinin gerçekleştirilmesi
- Turizm etkinlikleri ve tanıtım faaliyetlerinin STK'lar ile belirlenmesi
- Kırsal kalkınma alanında sivil toplum temsilcilerini bir araya getirecek bir platformun oluşturulması ve Büyükşehir Belediyesi ile düzenli toplantılar yapılması
- Tarımsal destekleme yönetmeliğinin sivil katılımı arttıracak şekilde revize edilmesi
- Tarımsal Üretimi Destekleme Projelerinin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi
- Tarımsal üretimin arttırılmasına yönelik eğitimlerin sivil iş birlikleri ile belirlenmesi
- Kırsal ekonominin güçlendirilmesine yönelik projelerin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

İÇİNDEKİLER

1 GİRİŞ 9

1.1 Eylem Planının Kapsamı ve Amacı 9

1.2 Hazırlık Süreci 10

2 SİVİL KATILIM VE SİVİL KATILIM MEKANİZMALARINA BAKIŞ 12

2.1 Sivil Katılım Kavramı ve Önemi 12

2.2 Türkiye'de Sivil Katılımın Yasal Çerçevesi 13

2.3 Sivil Katılıma Dair Mevcut Mekanizmalar 15

3 ESKİŞEHİR'DE SİVİL KATILIMIN MEVCUT DURUMU 17

3.1 Sivil Katılım Ortamına Dair Değerlendirmeler 17

3.2 Sivil Katılımın Mevcut Durumuna İlişkin Tespitler 19

3.3 Önerilen Öncelikli Tematik Sivil Katılım Alanları 21

4 ESKİŞEHİR SİVİL KATILIM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI 23

4.1 Sivil Katılımı Güçlendirmeye Yönelik Temel İlkeler ve Yaklaşımlar 23

4.2 Eylem Planının Hedefleri ve Faaliyet Önerileri 25

4.2.1 Dirençli Şehir 26

4.2.2 Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir 30

4.2.3 Yerelde Kalkınan Şehir 35

5 İZLEME VE DEĞERLENDİRME 39

6 EYLEM PLANININ UYGULANMASINDA OLASI RİSKLER / ZORLUKLAR VE ÖNERİ YAKLAŞIMLAR 41

7 Ek – Faaliyet Takvimi 47

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

1 GİRİŞ

Bu belge, ana faydalanıcısı Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), eş-faydalanıcısı İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (STİGM) olan ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen "Türkiye'de Demokratik Yerel Yönetişimin Geliştirilmesi için Sivil Katılımın Güçlendirilmesi Projesi" (Sivil Katılım Projesi) kapsamında hazırlanmıştır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından uygulanmakta olan projenin etkin bir biçimde uygulanması ve izlenmesine yönelik çalışmalar, IPA-II Sivil Toplum Sektörünün lider kurumu olarak Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Türkiye'de demokratik yerel yönetişim için sivil katılımın ve gönüllülüğün güçlendirilmesini amaçlayan proje kapsamında, sivil toplum kuruluşlarının karar alma mekanizmalarına katılımının artırılması, güven ve karşılıklı anlayışa dayalı sivil toplum-kamu iş birliğinin güçlendirilmesi ve gönüllülük için elverişli ve sürdürülebilir bir ortam yaratılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Sivil Katılım Projesi'nin 1.Bileşeni olan "Sivil Katılım Stratejilerinin ve STK/Yerel Yönetimler Ortaklığı İçin İki Yıllık Eylem Planlarının Geliştirilmesi" kapsamında yedi pilot ilde (Çanakkale, Elazığ, Eskişehir, Gaziantep, Manisa, Mersin ve Trabzon) sivil katılımın güçlendirilmesine dair stratejiler ve iki yıllık eylem planları geliştirilmiştir. Bu çerçevede hazırlanan Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı, UNDP Proje Ekibinin teknik desteği ve yerelde paydaşların katılım ve katkılarıyla nihai hale getirilmiştir.

1.1 Eylem Planının Kapsamı ve Amacı

Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı, Eskişehir'de sivil toplumun yerel düzeyde karar alma süreçlerine aktif katılımının güçlendirilmesi ana amacıyla hazırlanmıştır. Bu plan, Eskişehir'de yerel yönetişim süreçlerini güçlendirmeyi ve kamu ile sivil toplum arasında etkin bir iş birliği kurmayı hedeflemektedir.

Eylem Planı'nın kapsamı, yerel paydaşlar arasında ortaklaşa yürütülen geniş bir katılımcı süreç sonucunda belirlenen üç ana tematik alana dayanmaktadır: **Dirençli Şehir, Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir ile Yerelde Kalkınan Şehir**. Bu tematik alanlar, Eskişehir'in öncelikli sorunlarını ele almak ve sivil katılımın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla seçilmiştir.

2025-2026 yıllarını kapsayan bu Eylem Planı, Eskişehir'de sivil katılımın güçlendirilmesine yönelik kısa-orta vadede somut sonuçlar üretebilecek bir yapıda tasarlanmıştır. Bu yaklaşım, sivil katılım kültürüne hızlı bir şekilde katkı sağlayarak yerel düzeyde kalıcı etkiler yaratmayı amaçlamaktadır.

Bunun yanında, Eylem Planı'nın bir "iyi niyet belgesi" olmasının ötesinde, "uygulanabilir bir yol haritası" olmasına özen gösterilmiştir. Bu sebeple, eylem planında 2 yıllık süre içerisinde uygulanabilir faaliyetlere yer verilmiş;faaliyetler geliştirilirken, belirlenen hedeflere uygun ve gerçekçi bir şekilde hayata geçirilebilmesine önem verilmiştir.

Planın başarısındaki en önemli faktörlerden biri, paydaşların süreci sahiplenmesi ve en üst düzeyde katılımlarının sağlanması olmuştur. Bu bağlamda, kamu, sivil toplum kuruluşları, kent konseyi, akademik çevreler ve diğer ilgili paydaşlar arasında güçlü bir iletişim ve iş birliği kurularak Eylem Planı'nın hazırlanma sürecine etkin bir katılım sağlanmıştır. Her kesimin katılımına ve geri bildirimine açık bir süreç izlenerek, bu planın kapsayıcı ve ortak sahiplenilen bir belge haline gelmesi hedeflenmiştir.

Eylem Planı'nın içeriği altı ana bölümden oluşmaktadır. İlk olarak, eylem planının hazırlık sürecine ve izlenen katılımcı yaklaşımlara yer verilmektedir. İkinci bölümde, sivil katılım kavramı ve mekanizmalarına genel bir bakış sunulmaktadır. Bu bölümde sivil katılımın önemi, Türkiye'deki yasal çerçeve ve mevcut mekanizmalar açıklanmaktadır. Üçüncü bölümde, Eskişehir'de sivil katılımın mevcut durumunu değerlendiren analizlere yer verilmektedir. Dördüncü bölümde, Eskişehir'de sivil katılımı güçlendirmeye yönelik stratejiler ve eylem önerileri ele alınmakta, belirlenen tematik alanlar doğrultusunda hedefler ve faaliyetler detaylandırılmaktadır.

Planın izleme ve değerlendirme süreci beşinci bölümde yer almakta, planın etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için paydaşların katılımıyla nasıl izleneceği ve değerlendirileceği açıklanmaktadır. Planın uygulama sürecinde karşılaşılabilecek olası zorluklar ve bu zorluklara yönelik çözüm önerileri ise altıncı bölümde yer almaktadır. Bu bölüm, planın başarıya ulaşmasının önünde engel olabilecek potansiyel riskleri analiz etmekte ve çözüm yolları sunmaktadır.

Sonuç olarak, bu Eylem Planı, Eskişehir'de sivil katılımın güçlendirilmesine yönelik kısa ve orta vadede uygulanabilir bir belge olarak hazırlanmıştır ve sivil katılım kültürünün kurumsallaşmasına önemli bir katkı sağlaması beklenmektedir.

1.2 Hazırlık Süreci

Eskişehir Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanma sürecinin kendisi, sivil katılımın güçlendirilmesine yönelik örnek bir süreç olarak tasarlanmış ve uygulanmıştır. Eylem Planı, geniş bir paydaş katılımı ile farklı kesimlerin görüşlerinin alındığı bir yöntemle geliştirilmiştir. Bu çerçevede Eylem Planı'nın hazırlık sürecinde aşağıdaki adımlar takip edilmiştir:

1. **SKGG'nin Oluşumu**: Hazırlık sürecinin en önemli adımı, **Sivil Katılım Görev Gücü (SKGG)**'nün oluşturulmasıdır. SKGG, yerel düzeyde çeşitli kurum temsilcilerinden (belediye, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, sivil inisiyatifler, iş ve meslek kuruluşları, muhtarlar ve akademisyenler) oluşan geniş bir yapı olarak kurulmuştur. Bu oluşum, sivil katılımın Eskişehir'da güçlendirilmesinde kritik bir rol üstlenmiş, planın her aşamasında koordinasyonu sağlamıştır.

   Eskişehir Sivil Katılım Görev Gücü üyeleri aşağıda verilmektedir:
   - Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
   - İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü
   - Anadolu Üniversitesi
   - Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)

- Mamure Mahalle Muhtarlığı
- Eskişehir Ticaret Odası
- İnno Derneği (Genç Akademi Spor Kulübü Derneği)
- Eskişehir Umut Mücadele ve Uyum Derneği
- Eksi 25 Derneği
- Eskişehir Avrupa Birliği Derneği
- Eskişehir Kent Konseyi
- Tiryakizade Sosyal Girişim

2. **Mevcut Durum Analizleri**: Proje teknik desteğiyle yürütülen mevcut durum değerlendirmesi üç aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk olarak, sivil katılıma ilişkin mevcut mekanizmaların durumu ortaya konmuş, yerelde faaliyet gösteren STK'ların haritalanması ve gönüllü yapılara dair masa başı incelemesi yapılmıştır.

   Bu sürecin ikinci aşamasında, Eskişehir'deki sivil katılımın algı düzeyini, mevcut boşlukları ve fırsatları tespit etmek amacıyla çevrim içi anketler düzenlenmiştir. Bu anketler, katılımcıların sivil katılıma bakış açısını ve sürece olan ilgisini anlamak için kritik veriler sağlamıştır.

   Mevcut durum değerlendirmesinin son aşamasını ise saha ziyaretleri oluşturmuştur. Bu ziyaretler kapsamında, yerel aktörlerle yapılandırılmış sorular aracılığıyla odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Yerel paydaşlar, STK temsilcileri ve kamu kurumlarıyla yapılan bu görüşmeler, sivil katılımın mevcut durumuna dair derinlemesine bir analiz yapmayı mümkün kılmıştır.

   Tüm bu analizler sonucunda elde edilen bulgular, sivil katılımı artıracak stratejilerin belirlenmesine zemin oluşturmuştur.

3. **Strateji ve Eylem Planı Taslakları Oluşturulması**: Mevcut durum analizlerinin ardından, geniş katılımlı bir çalıştay neticesinde sivil katılımı güçlendirmeye yönelik stratejiler ve eylem planlarının ilk taslakları oluşturulmuştur.

4. **Planın Nihai Hale Getirilmesi**: Çalıştay sonucunda ortaya çıkan strateji ve eylem planı taslakları, SKGG üyeleri ve Proje ekibinin iş birliğiyle daha da geliştirilmiş ve nihai hale getirilmiştir. Her bir faaliyet, sivil katılım mekanizmalarını güçlendirecek şekilde detaylandırılmış ve yerel dinamikler dikkate alınarak uygulanabilirliği artırılmıştır.

   Hazırlık süreci boyunca, SKGG üyeleri arasında bir dizi toplantılar düzenlenmiş, oluşturulan SKGG çalışma gruplarının da desteğiyle, farklı paydaşlarla karşılıklı görüş alışverişi sağlanmıştır. Bu toplantılar sayesinde, her paydaşın perspektifi değerlendirilmiş ve nihai kararlar katılımcı bir şekilde alınmıştır. Böylece, sivil katılım sürecinin yerel ihtiyaçlara ve gerçeklere dayanan bir şekilde şekillenmesi sağlanmıştır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

2 SİVİL KATILIM VE SİVİL KATILIM MEKANİZMALARINA BAKIŞ

2.1 Sivil Katılım Kavramı ve Önemi

Sivil katılım, en geniş anlamıyla, bir kararın etkilediği kişilerin o karara katkı sağlamasını içeren bir süreçtir. Bu süreç, karar alma mekanizmalarına vatandaşların dahil edilmesi üzerine kuruludur ve katılım, karar alma süreçlerinin farklı aşamalarında ve farklı aktörler tarafından çeşitli şekillerde gerçekleşebilir. Sivil katılımın temel amacı, karar süreçlerinin daha demokratik, şeffaf ve katılımcı hale gelmesini sağlamaktır.

Yerel yönetim hizmetleri, sivil katılımın en çok gerçekleştiği alanlardır. Bunun nedeni, yerel yönetimlerin vatandaşa en yakın kamu idari birimleri olması ve vatandaşların günlük yaşamlarını doğrudan etkileyen kararların bu düzeyde alınmasıdır. Yerel yönetimler, vatandaşların ihtiyaçlarını yerinden tespit etme ve bu ihtiyaçlara yanıt verme sorumluluğuna sahip oldukları için, sivil katılım süreçleri için en uygun ölçek olarak kabul edilir. Aynı zamanda, yerel yönetimler, hizmet sundukları vatandaşlarla doğrudan iletişim kurma konusunda avantajlı konumda olduklarından, karar alma mekanizmalarına katılım sağlama potansiyeli en yüksek olan kurumlardır.

Ülkemizde, karar alma süreçleri bağlamında sivil katılım denilince yaygın olarak STK'lar, meslek kuruluşları vb. örgütlü/tüzel kişiliğe sahip yapılar akla gelmektedir. Ancak, sivil inisiyatifler, platformlar, vb. tüzel kişiliği olmayan gruplar ile bireysel olarak vatandaşlar da sivil katılımın önemli birer aktörüdür. Dolayısıyla, bu belgede "sivil katılım" kavramı, tüm bu kesimleri içerecek şekilde kullanılmaktadır.

Sivil Katılımın Faydaları

Sivil katılım, iyi yönetişim temel ilkelerinden birisidir ve bu çerçevede birçok faydası bulunmaktadır. Aşağıda bu faydalardan başlıca öne çıkanlar verilmektedir:

1. **Demokratikleşme ve Şeffaflık:** Sivil katılım, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde vatandaşların söz sahibi olmasını sağlar. Bu da yönetim süreçlerinin daha demokratik ve şeffaf olmasına katkıda bulunur. Katılım sayesinde, yerel yönetimler yalnızca yöneten değil, aynı zamanda vatandaşlarıyla birlikte karar alan bir yapıya dönüşür.
2. **Karar Kalitesinin Artması:** Vatandaşların ihtiyaçlarının yerel düzeyde tespiti ve bu ihtiyaçlara yönelik çözümlerin yine vatandaşların katılımıyla üretilmesi, alınan kararların kalitesini artırır. Çeşitli toplumsal kesimlerden gelen geri bildirimler, kararların daha geniş bir perspektifle ele alınmasını sağlar ve topluma daha uygun çözümler üretilir.
3. **Hizmet Sunumunun İyileşmesi:** Sivil katılım, yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerin daha etkin ve verimli olmasını sağlar. Vatandaşların hizmet sunumuna dair geri

bildirimleri, iyileştirme süreçlerine katkıda bulunur ve hizmetlerin toplumun gerçek ihtiyaçlarına daha uygun hale getirilmesine olanak tanır.

4. **Toplumsal Sahiplenme ve Güven Artışı:** Karar alma süreçlerine katılan vatandaşlar, verilen kararlara daha fazla sahip çıkar. Bu da toplumsal sahiplenmeyi artırır ve yerel yönetimlere duyulan güveni güçlendirir. Katılımcı bir yönetim anlayışı, sivil toplum ile yönetimler arasındaki ilişkileri geliştirir ve karşılıklı güveni pekiştirir.

2.2 Türkiye'de Sivil Katılımın Yasal Çerçevesi

Türkiye'de sivil katılımı yerel düzeyde teşvik etmek ve düzenlemek için çeşitli yasalar ve yönetmelikler yürürlüktedir. Bu yasal çerçeveler, vatandaşların yerel yönetim süreçlerine dahil olmasını sağlayan mekanizmalar ve araçlar içerir. Aşağıda, bu yasa ve yönetmeliklerin önemli maddeleri özet halinde verilmiştir:

5393 Sayılı Belediye Kanunu

- **Mahalle Yönetimi (Madde 9):** Mahalle muhtarları, mahalle sakinlerinin katılımıyla mahalle sorunlarını belirler ve çözüm önerilerini sunar. Belediye, mahalle ihtiyaçlarına uygun hizmet sunar.
- **Hemşehri Hukuku (Madde 13):** Hemşehriler, belediye karar alma süreçlerine katılma ve belediye hizmetleri hakkında bilgi edinme hakkına sahiptir. Belediyeler, sosyal ve kültürel ilişkileri geliştirir ve STK'ların katılımını teşvik eder.
- **Belediyenin Yetki ve İmtiyazları (Madde 15):** Belediyeler, yurttaşların belediye hizmetlerine ilişkin görüşlerini almak için kamuoyu yoklamaları ve araştırmalar yapabilir.
- **Meclis Toplantısı (Madde 20):** Belediye meclisi, halka açık olarak her ay toplanır. Toplantı yeri ve zamanı halka duyurulur.
- **Gündem (Madde 21):** Belediye meclis gündemi önceden hazırlanır ve halka duyurulur.
- **Meclis Kararlarının Kesinleşmesi (Madde 23):** Kesinleşen meclis kararları, halka yedi gün içinde duyurulur.
- **İhtisas Komisyonları (Madde 24):** Kamu kurumları, STK'lar, üniversiteler ve ilgili uzmanlar, ihtisas komisyonu toplantılarına katılarak görüş bildirebilir. Komisyon raporları halka açıktır.
- **Stratejik Plan ve Performans Programı (Madde 41):** Belediyeler, stratejik planlarını STK'lar, üniversiteler ve meslek odalarının görüşlerini alarak hazırlar.

- **Kent Konseyi (Madde 76):** Kent konseyi, katılım, şeffaflık, sürdürülebilir kalkınma, çevre duyarlılığı ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirir. Belediyeler, kent konseyine destek sağlar.
- **Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım (Madde 77):** Belediyeler, sosyal hizmetler, çevre, sağlık, spor gibi alanlarda gönüllü katılım programları düzenler.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu

- **Görev ve Sorumluluklar (Madde 7):** İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir stratejik planı hazırlanır. Sosyal hizmetler, STK'lar ile iş birliği içinde yürütülür.
- **Altyapı Hizmetleri (Madde 8):** Büyükşehir altyapı hizmetleri, kamu kurumları ve STK'ların katılımıyla koordine edilir.
- **Ulaşım Hizmetleri (Madde 9):** Ulaşım hizmetleri, STK'lar ve kamu kurumlarının katılımıyla koordine edilir.
- **Büyükşehir Meclis Toplantısı (Madde 13):** Büyükşehir belediye meclisi her ay toplanır ve toplantı yeri ve zamanı halka duyurulur.
- **İhtisas Komisyonları (Madde 15):** İhtisas komisyonlarına STK temsilcileri, üniversiteler ve kamu kurumları katılarak görüş bildirebilir.

4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu

- **Bilgi Edinme Hakkı (Madde 4):** Herkesin bilgi edinme hakkı vardır.
- **Bilgi Verme Yükümlülüğü (Madde 5):** Kamu kurumları, bilgi taleplerini etkin ve hızlı şekilde sonuçlandırmakla yükümlüdür.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

- **Stratejik Planlama ve Performans Esaslı Program Bütçe (Madde 9):** Kamu idareleri, stratejik planlarını katılımcı yöntemlerle hazırlar ve bu süreçte paydaşların katkılarını alır.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik

- **Genel İlkeler (Madde 5):** Stratejik planlama sürecinde kamu idaresi çalışanları, ilgili STK'lar ve diğer paydaşların katılımı sağlanır.
- **Stratejik Planların Sunulması ve Kamuoyuna Açıklanması (Madde 14):** Stratejik planlar kamu idarelerinin internet sitelerinde yayımlanır.
- **Stratejik Planların İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (Madde 16):** Kamu idareleri, stratejik plan izleme ve değerlendirme raporları hazırlar.

26313 Sayılı Kent Konseyi Yönetmeliği

- **Kent Konseyi Görevleri (Madde 6):** Kent konseyi, yerel düzeyde demokratik katılımı yaygınlaştırır, hemşehrilik bilincini geliştirir ve yerel yönetimle iş birliği yapar.

- **Meclisler ve Çalışma Grupları (Madde 12):** Kent konseyleri, çeşitli konularda meclis ve çalışma grupları oluşturabilir ve bu gruplar belediye meclisine öneriler sunar.
- **Görüşlerin İlanı (Madde 14):** Kent konseyinin görüşleri, belediye meclisinde değerlendirildikten sonra kamuoyuna duyurulur.
- **Mali Yapı (Madde 16/A):** Belediyeler, kent konseylerine bütçelerinde ödenek ayırarak ayni ve nakdi yardım sağlar.

İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği

- **Gönüllü Katılım (Madde 5):** Belediyeler, hizmet alanlarında gönüllü çalıştırabilir ve vatandaşların bu süreçlere katılımını teşvik eder.

Bu yasalar ve yönetmelikler, yerel düzeyde vatandaşların karar alma süreçlerine etkin katılımını sağlamayı amaçlamaktadır. Sivil katılım, demokratikleşme, şeffaflık, hesap verebilirlik, hizmet kalitesinin artması ve yerel yönetimlerin toplumun ihtiyaçlarına daha duyarlı hale gelmesi açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu yasal çerçeve, yerel yönetimlerin halkla daha yakın çalışmasını teşvik ederken, vatandaşların da karar süreçlerine aktif olarak katılımını desteklemektedir.

2.3 Sivil Katılıma Dair Mevcut Mekanizmalar

Türkiye'de yerel düzeyde sivil katılımı destekleyen çeşitli mekanizmalar bulunmaktadır. Bunlar arasında öne çıkanlar aşağıda verilmektedir:

1. Stratejik Plan Yoluyla Katılım

Stratejik planlama, yerel düzeyde sivil katılımın önemli bir aracıdır ve Türkiye'de nüfusu 50.000'in üzerinde olan tüm belediyelerde stratejik plan hazırlanması zorunludur. Belediyeler, bu planları hazırlarken paydaşların görüşlerini dikkate almak zorundadır. Stratejik planlar, belediyenin geleceğe yönelik vizyonunu belirlerken, vatandaşların taleplerini öğrenmek ve planı sahiplenmelerini sağlamak açısından kritik bir araçtır. Katılımcı bir stratejik planlama süreci, belediyenin kararlarının yerel ihtiyaçları daha iyi karşılamasını sağlar ve yerel kamuoyu desteği temin eder.

2. Belediye Meclisleri Yoluyla Katılım

Belediye meclisleri, yerel halkı temsil eden seçilmiş üyelerden oluşur ve belediyenin karar organıdır. Belediyenin bütçesi, stratejik planı ve yatırım programları meclis aracılığıyla karara bağlanır. Belediye meclisleri halka açık toplantılar yapar ve toplantılara vatandaşlar katılabilir. STK'lar ve meslek kuruluşları temsilcileri, belediye meclisi toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilirler, ancak oy hakları yoktur. Meclis toplantılarının halka açık olmasına rağmen

vatandaş katılımının düşük olduğu belirtilmiştir. Bazı belediyeler, bu toplantıları canlı yayınlayarak daha geniş katılım sağlamaya çalışmaktadır.

3. İhtisas Komisyonları Yoluyla Katılım

Belediye meclisleri, çeşitli konularda ihtisas komisyonları oluşturur. Bu komisyonlar, belediyenin karar alma süreçlerine sivil toplumun ve uzmanların katılımını sağlar. Komisyon toplantılarına STK'lar, meslek kuruluşları, üniversiteler ve uzmanlar katılabilir, ancak oy hakları yoktur. Komisyon raporları halka açıktır ve komisyon toplantılarında alınan kararlar belediye meclisinde karara bağlanır. Bu komisyonlar, yerel yönetimlerin çok paydaşlı yapısını ve katılımcı yönetişim ilkesini hayata geçiren önemli mekanizmalardan biridir.

4. Kent Konseyleri Yoluyla Katılım

Kent konseyleri, yerel yönetimle toplumun farklı kesimlerini bir araya getiren önemli bir yönetişim mekanizmasıdır. 2006 yılında yürürlüğe giren ve 2009'da revize edilen 26313 sayılı Kent Konseyi Yönetmeliği ile kent konseyleri zorunlu hale getirilmiştir. Kent konseyleri, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda, yerel sorunların çözümünde tüm paydaşların katılımını sağlamayı amaçlar. Kent konseyleri, kadın ve gençlik meclisleri gibi özel yapıların kurulmasını teşvik eder ve yerel yönetimle toplum arasındaki bağı güçlendirir. Bütçe hazırlık sürecinde de kent konseylerinin görüşleri belediye meclisinde değerlendirilir.

5. Vatandaşların Belediye Bütçe Hazırlık Sürecine Katılımı

Bütçe hazırlama süreci genellikle bürokratik ve teknik bir iş olarak görülse de, vatandaşların bu sürece dahil edilmesi önemlidir. Belediyeler, yatırımların planlanması aşamasında vatandaşların taleplerini dikkate almak için mahallelerdeki vatandaşlarla iletişim kanalları oluşturur. Mahalle bazında toplanan talepler, bütçe hazırlık sürecinde değerlendirilir. Katılımcı bütçeleme modeli, vatandaşların karar alma sürecine katılımını sağlayarak belediye bütçesinde saydamlık ve hesap verebilirlik sağlar.

6. Mahalle Meclisleri Yoluyla Katılım

Mahalle meclisleri, vatandaşların yerel yönetim kararlarına doğrudan katılmalarını sağlayan mekanizmalardır. Bu meclisler, mahalle sakinlerinin istek ve şikayetlerini belirli aralıklarla belediyeye iletmesine olanak tanır. Mahalle meclisleri, kent konseyleri çatısı altında kurulmakta ve mahalle sakinlerinin yöneticilerle aynı platformda buluşmasını sağlamaktadır. Mahalle meclisleri, yerel demokrasiyi güçlendiren önemli bir araç olarak görülmekle birlikte, Türkiye'de henüz yeterince yaygın ve işlevsel hale gelememiştir.

7. Vatandaşların Talep ve Şikayet Mekanizmaları ile Katılımı

Türkiye'de vatandaşlar, şikayet, talep, görüş ve önerilerini iletmek için çeşitli kanallara sahiptir. Bu mekanizmalar arasında Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) ve E-Devlet Kapısı öne çıkmaktadır. CİMER, vatandaşların yönetime katılmasını ve taleplerinin hızlı bir şekilde çözüme ulaştırılmasını amaçlamaktadır. E-Devlet Kapısı ise kamu hizmetlerine elektronik ortamda erişim sağlar ve vatandaşların taleplerini doğrudan kamu kurumlarına iletmelerine olanak tanır.

8. Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık) Vasıtasıyla Katılım

Kamu Denetçiliği Kurumu, 6328 sayılı Kanun ile kurulmuş olup, vatandaşların kamu idaresiyle ilgili şikayetlerini dile getirebileceği bir mekanizma sunar. Ombudsmanlık, kamu hizmetlerinin insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla idarenin eylem ve işlemlerini inceleyen ve önerilerde bulunan bir denetim mekanizmasıdır. Vatandaşlar, bu kuruma başvurarak kamu hizmetleriyle ilgili sorunlarını dile getirebilir.

Türkiye'de yerel düzeyde sivil katılımı teşvik eden çeşitli mekanizmalar mevcuttur. Stratejik planlar, belediye meclisleri, ihtisas komisyonları ve kent konseyleri gibi mekanizmalar, vatandaşların yerel yönetim kararlarına katılımını sağlamak için etkili araçlar sunmaktadır. Mahalle meclisleri ve vatandaşların talep-şikayet mekanizmaları gibi araçlar da, bireysel katılımı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ancak, bu mekanizmaların etkinliği ve yaygınlığı henüz yeterli seviyede değildir. Yerel düzeyde sivil katılımın güçlendirilmesi, daha şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı bir yönetim anlayışının yerleşmesi açısından kritik önem taşımaktadır.

3 ESKİŞEHİR'DE SİVİL KATILIMIN MEVCUT DURUMU

3.1 Sivil Katılım Ortamına Dair Değerlendirmeler

Bu bölümde, Eskişehir'de sivil katılımın mevcut durumu değerlendirilmiş ve katılım ortamının ne kadar elverişli olduğu incelenmiştir. Çalışmada, masa başı araştırmalarla Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Eskişehir Kent Konseyi, sivil toplum kuruluşları gibi kurumların mevcut yapılarına ve sivil katılım süreçlerine dair bilgiler toplanmıştır. Kurumların internet siteleri, stratejik planları, faaliyet raporları ve yerel medya haberleri gibi kamuya açık kaynaklardan bilgi alınmış; ayrıca açık kaynaklarla ulaşılamayan veriler için ilgili kurumlarla resmi yazışmalar yapılmıştır. Bu veriler, sivil katılım ortamına dair ilk değerlendirmeleri oluşturmaktadır.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin Sivil Katılım Çalışmaları

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, sivil katılımı destekleyen ve katılımcı yönetim anlayışını benimseyen bir yaklaşımla, kurumsal stratejik planlarında bu konuya geniş yer ayırmaktadır. Belediyenin sivil toplumla iş birliğini önemsemesi, farklı projeler ve çalışmalarla kendini göstermektedir. Belediye, sivil girişimlerle ve STK'larla ortak projeler yürütmektedir. Belediye meclisi toplantıları yerel medya kanallarında canlı yayınlanarak şeffaflık sağlanmakta ve vatandaşların bu toplantılara erişimi mümkün kılınmaktadır.

Ayrıca, e-hizmet sayfası, çağrı merkezi ve mobil uygulama gibi dijital platformlar aracılığıyla vatandaşların taleplerini ve şikayetlerini iletme imkanı sunulmaktadır. Ancak, katılımın genellikle bilgilendirme ve geri bildirim alma seviyesinde kaldığı ve daha yüksek katılım seviyelerinin (örneğin, karar alma süreçlerine doğrudan katılım) teşvik edilmesine ihtiyaç olduğu görülmektedir. Belediye meclisi ihtisas komisyonlarına STK'ların ve meslek odalarının katılımına imkan tanınmasına rağmen, bu katılımın sınırlı kaldığı ve daha güçlü katılım süreçlerine ihtiyaç duyulduğu vurgulanmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Eskişehir Kent Konseyi

Eskişehir Kent Konseyi, yerelde sivil katılımın teşvik edilmesi ve güçlendirilmesi açısından önemli bir platform olarak öne çıkmaktadır. Kent Konseyi, şehirdeki farklı paydaşların bir araya gelerek yerel yönetim süreçlerine katkı sunmalarına ve kentle ilgili konularda aktif rol almalarına imkan tanımaktadır. Tematik çalışma grupları, mahalle meclisleri ve Kadın Meclisi gibi alt yapılar, farklı grupların ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapmakta ve yerel yönetimle sivil toplum arasındaki ilişkiyi güçlendirmektedir.

Özellikle Kadın Meclisi, kadınların kent yönetimine daha fazla katılım göstermesi ve sosyal yaşamda aktif rol alması için çalışmalar yürütmektedir. Kent Konseyi'nin mevcut yapısının güçlendirilmesi ve daha etkin bir şekilde işletilmesi, Eskişehir'de sivil katılımın artırılması ve katılım süreçlerinin daha kapsayıcı hale getirilmesi için kritik bir fırsat sunmaktadır. Mahalle meclislerinin oluşturulmuş olması da kent genelinde tabandan katılımın teşvik edilmesi adına önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Eskişehir'de Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar)

Eskişehir'de sivil toplumun güçlü bir varlığı söz konusudur; Ekim 2024 tarihi itibariyle, şehirde 1205 dernek bulunmaktadır.[1] Bu kuruluşlar, mesleki ve dayanışma, dini hizmetler, kültür, sanat ve turizm gibi geniş bir yelpazede faaliyet göstermektedir. Derneklerin son 10 yıldaki sayısında büyük bir değişiklik olmamakla birlikte, çalışan sayılarında bazı değişiklikler yaşanmıştır. Özellikle tam zamanlı çalışan sayısında artış gözlenirken, proje zamanlı çalışan sayısında düşüşler dikkat çekmektedir. Gönüllü çalışanların payının maaşlı çalışanlara göre daha yüksek olması, kentte gönüllülüğün güçlü bir değer olarak korunduğunu göstermektedir.[2]

Bununla birlikte, birçok derneğin mali kaynaklara erişimde zorluk yaşadığı ve aktif olarak faaliyet gösteren dernek sayısının sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, STK'ların etkinliklerini artırmak ve yerel yönetim süreçlerine daha güçlü bir şekilde dahil olmaları için kapasite geliştirme, fon kaynaklarına erişim ve mali destek gereksinimini ortaya koymaktadır. Eskişehir'deki güçlü gönüllülük kültürü ve sivil toplumun aktif yapısı, sivil katılımın gelişmesi için uygun bir ortam yaratmakta ve kentte daha demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışının yerleşmesi için zemin hazırlamaktadır.

Sonuç olarak, Eskişehir'de sivil katılımın güçlenmesi için belediye, Kent Konseyi ve STK'ların iş birliği içinde ortak çalışmalar yürütmesi önem arz etmektedir. Belediyenin mevcut katılım mekanizmalarını geliştirerek dijital araçları daha etkin kullanması, Kent Konseyi'nin sivil toplumun projelere katılımını artıracak şekilde daha aktif bir rol üstlenmesi ve STK'ların kapasitelerini güçlendirerek gönüllülüğü teşvik etmesi; sivil katılımın güçlendirilmesi için atılacak önemli adımlar arasındadır.

[1] https://www.siviltoplum.gov.tr/dernek-sayilari
[2] https://www.siviltoplum.gov.tr/illere-gore-derneklerdeki-calisan-sayilari

3.2 Sivil Katılımın Mevcut Durumuna İlişkin Tespitler

Bu bölümde, özellikle çevirim içi anketler ve odak grup görüşmeleri neticesinde, Eskişehir'de sivil katılımın mevcut durumuna ilişkin ayrıntılı tespitler sunulmaktadır. Söz konusu tespitler 5 ana başlık altında yapılmıştır. Bu başlıklar şunlardır: sivil katılım algısı ve farkındalığı, sivil katılım fırsatları, sivil katılımın aktörleri arasındaki ilişkiler, sivil katılım araçları ve sivil katılımın önündeki engeller.

a) Sivil Katılıma Dair Algı ve Farkındalık

Eskişehir'de sivil katılımın, yerel hizmetlerin etkinliği ve verimliliği açısından gerekli olduğu konusunda genel bir algı bulunmaktadır. Katılımın, hizmet kalitesini artırmak ve yerel demokrasiyi güçlendirmek için önemli olduğu kabul edilse de sivil katılım daha çok bilgi verme ve geri bildirim düzeyinde kalmakta, daha ileri katılım düzeylerine (istişare ve iş birliği gibi) ulaşamamaktadır. Belediyenin bazı birimleri sivil katılımı uygulamaya çalışsa da bu anlayış tüm birimlere tam olarak yayılmamıştır. Stratejik planlama, afet yönetimi ve sosyal hizmetler gibi konular sivil katılım için daha uygun görülürken; bütçe izleme, imar ve çevre gibi sivil katılım bağlamında yeterince değerlendirilmemektedir.

Karar alma süreçlerinin her aşamasında sivil katılımın nasıl sağlanabileceği konusunda genel bir farkındalık eksikliği olduğu gözlemlenmekte ve bu durum hem belediye hem de diğer paydaşlar için geçerlidir. Karar alma süreçlerinde katılımın nasıl mümkün olabileceği ve Türkiye'den ve dünyadan yenilikçi örnekler konusundaki bilgi düzeyi ise geliştirilmeye açık olarak görülmektedir.

b) Sivil Katılım Fırsatları ve Etkinlik Düzeyi

Eskişehir'deki katılım fırsatları, yerel paydaşlar tarafından genellikle "sınırlı ve etkisiz" olarak değerlendirilmektedir. Sivil toplum kuruluşları, özellikle önemli kararlar alındıktan sonra görüşlerinin alınmasının ve bu görüşlerin kararlara yansımadığının, katılım fırsatlarının etkisiz olmasına neden olduğunu ifade etmektedir. Katılım süreçleri çoğunlukla kamunun inisiyatifiyle ilerlemekte ve sivil toplum aktörleri genellikle "davet bekleme" pozisyonunda kalmaktadır. Katılımın doğal bir süreç olarak görülmemesi ve çoğunlukla kamusal inisiyatife bırakılması, sivil katılımın sınırlı kalmasına yol açmaktadır.

Bunun yanında, gençlerin katılım süreçlerine dahil olma oranı düşük olarak görülmektedir. Gençler genellikle sivil toplum kuruluşlarına katılmaktan çekinmekte ve sivil toplum farkındalığı düşük kalmaktadır. Gençlerin katılımını artırmak için daha fazla fırsat yaratılması gerekmektedir.

c) Sivil Katılımın Aktörleri: İlişkiler, Bakış Açıları, İletişim, İş Birlikleri

Eskişehir'de kamu ve sivil toplum arasında iş birliği kültürü bulunmakla birlikte, bu ilişkilerin daha çok pratik talepler (yer, araç, hizmet talepleri gibi) etrafında şekillendiği ve katılımın derinlemesine sağlanamadığı görülmektedir. Belediye ve STK'lar arasındaki etkileşim genellikle talepler üzerinden gelişirken; sivil girişimler, platformlar ve gönüllüler gibi tüzel kişiliği olmayan yapıların sivil katılım süreçlerinde daha dezavantajlı durumda oldukları dikkat çekmektedir. Katılım süreçlerinde olumlu gelişmeler olsa da mevcut durumun daha da iyileştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, kamu ve sivil toplum arasındaki karşılıklı güven eksikliği katılımı olumsuz etkileyebilmektedir. STK'lar, görüşlerinin belediye tarafından yeterince dikkate alınmadığını düşünürken, belediye temsilcileri ise bazı STK'ların etkisiz veya yapıcı olmayan yaklaşımlar sergilediğini belirtmektedir. Bu durum, iletişimde de zorluklara yol açmakta; sivil toplum temsilcileri ve yerel yönetim arasında zaman zaman yanlış anlamalar ve önyargılar oluşabilmektedir.

d) Sivil Katılımın Araçları

Eskişehir'de en yaygın sivil katılım araçları talep ve şikayet masaları, çağrı merkezleri ve belediyenin internet sitesi gibi doğrudan iletişim araçlarıdır. Ancak yerel paydaşlar, sivil katılımın daha etkin ve geniş kapsamlı olabilmesi için yüz yüze toplantılar, çalıştaylar ve sosyal medya araçlarının daha fazla kullanılmasını önermektedir. Dijital katılım araçlarının çeşitlendirilmesi, farklı kesimlere ulaşılmasını sağlayacak ve daha geniş bir katılım tabanı oluşturulacaktır. Ayrıca, özellikle yüz yüze etkileşim sağlayan etkinliklerin artırılması, sivil toplum aktörleri ile yerel yönetim arasında daha güçlü bir iş birliği ve iletişim kurulmasına olanak tanıyabilir.

e) Sivil Katılımın Önündeki Engeller – Zorluklar

Sivil katılımın önündeki en büyük engellerden biri; yerel siyasetteki farklı görüşler ve anlaşmazlıkların kamu ile sivil toplum arasındaki iş birliğini zorlaştırmasıdır. Bu durum, çok paydaşlı iş birliklerinin gerçekleştirilmesini zorlaştırmaktadır. Diğer engeller arasında, bilgi ve farkındalık eksikliği, gerçek katılıma yönelik düşük motivasyon ve iletişim yetersizlikleri öne çıkmaktadır. Sivil katılımın önündeki diğer önemli engeller arasında; STK'ların teknik ve mali kapasitelerinin sınırlı olması, sivil katılım ve demokratik yönetişim konusundaki bilgi eksiklikleri, düşük motivasyon ve finansman yetersizlikleri bulunmaktadır.

Gençlerin sivil katılım süreçlerine katılmaktan çekinmesi, gönüllülüğün düşük düzeyde olması ve bazı STK'ların sadece kendi önceliklerine odaklanmaları da sivil katılımın gelişimini

zorlaştıran faktörler arasındadır. Ayrıca, engelli hakları savunucuları gibi bazı sivil toplum aktörleri arasında yaşanan iç anlaşmazlıklar ve ortak hareket edememeleri de diğer önemli zorluklar arasında sayılmaktadır.

3.3 Önerilen Öncelikli Tematik Sivil Katılım Alanları

Eskişehir'de gerçekleştirilen mevcut durum ve ihtiyaç analizleri sonucunda, Eskişehir Sivil Katılım Görev Gücü (SKGG) üyeleri tarafından gerçekleştirilen tartışmalar ve görüş alışverişi ile üç temel öncelikli tematik alan belirlenmiştir. Bu süreçte belediye stratejik planları, yerel medya, Kent Konseyinin çalışmaları ve yerel paydaşlardan elde edilen geri bildirimler de dikkate alınmıştır. Bu üç alan, Eskişehir'in yerel ihtiyaçlarına yönelik önemli tematik alanlar olarak ön plana çıkmıştır:

- Dirençli Şehir
- Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir
- Yerelde Kalkınan Şehir

a) Dirençli Şehir

Bu tematik alan, Eskişehir'in afetlere ve krizlere karşı dayanıklılığını artırmak amacıyla belirlenmiştir. Dirençli şehir yaklaşımı, afet risklerini azaltmak ve erken toparlanma kapasitesini güçlendirmek için sivil katılımı önemli bir araç olarak kullanmaktadır. Eskişehir gibi deprem riski yüksek bölgelerde, afet yönetiminde etkin katılım, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaçlarının daha iyi karşılanmasını sağlamaktadır. Bu tematik alan aynı zamanda, Türkiye'de gönüllülük kültürünü destekleyecek ve ilgili yasal düzenlemelerin geliştirilmesine katkıda bulunacak yapısal değişiklikler için bir temel sunmaktadır.

b) Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir

Erişilebilir ve kapsayıcı şehirler inşa etmeyi amaçlayan bu tematik alan, herkesin şehir yaşamına adil bir şekilde katılmasını sağlamayı hedeflemektedir. Özellikle engelliler, yaşlılar, çocuklar ve diğer dezavantajlı gruplar için şehirdeki yaşam kalitesini artırmayı ve bu grupların ihtiyaçlarına duyarlı çözümler sunmayı amaçlamaktadır. Bu alan, şehir planlama ve altyapı geliştirme süreçlerinde vatandaşların aktif katılımını teşvik ederek, toplumsal adaletin sağlanmasını ve sosyal bağların güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca göç yönetimi, mental sağlık, spor ve özel gereksinimlilere yönelik hizmetler gibi alt başlıklarla hem fiziksel hem de sosyal yapının dönüşümünü destekleyerek daha kapsayıcı bir kent modeli oluşturmaya odaklanmaktadır.

c) Yerelde Kalkınan Şehir

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Bu alan, Eskişehir'in ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel boyutlarda sürdürülebilir kalkınmasını hedeflemektedir. Yerel kalkınma, sadece ekonomik büyüme ile sınırlı kalmamakta; aynı zamanda sosyal adalet, kültürel zenginlik ve çevresel sürdürülebilirlik unsurlarını da içermektedir. Bu tematik alan, Eskişehir'in turizm, tarım, girişimcilik, kent tarihi ve kültürel miras gibi yerel potansiyellerini harekete geçirmeyi amaçlamaktadır. Şehirdeki yerel toplumun ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerine daha fazla dahil edilmesi, kırdan kente göçün önlenmesi ve kentsel risklerin yönetiminin güçlendirilmesi gibi konular öncelik taşımaktadır. Yerelde kalkınma, Eskişehir'in ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığını artırmak ve sürdürülebilir bir gelişim sağlamak için stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

4 ESKİŞEHİR SİVİL KATILIM STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

4.1 Sivil Katılımı Güçlendirmeye Yönelik Temel İlkeler ve Yaklaşımlar

Yerel paydaşlarla yapılan yüz yüze çalıştaylar neticesinde, Eskişehir'de sivil katılımın daha etkin hale getirilmesi için belirlenen ve Eylem Planı'ndaki hedeflere ve faaliyetlere yön veren stratejiler aşağıda sıralanmıştır. Bu ilkeler ve yaklaşımlar, vatandaşların yerel yönetim karar süreçlerine daha aktif katılımını sağlamayı, toplumsal kesimler arasında daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir katılım mekanizması oluşturmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, yerel yönetim ile sivil toplum arasındaki iletişim ve etkileşimi artırarak, karar alma süreçlerinin daha şeffaf ve hesap verebilir hale getirilmesine katkı sağlamaktadır. Bu doğrultuda belirlenen stratejiler, Eylem Planı'nın uygulama aşamalarında etkin bir yol haritası sunmaktadır.

4.1.1. Eskişehir'de Sivil Katılımı Güçlendirmeye Yönelik Önerilen Temel İlkeler ve Yaklaşımlar

Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Arttırma: Sivil toplum aktörlerinin ve yerel yönetimlerin katılım süreçlerine dair bilgi ve becerilerini artırmak, bilinç düzeyini yükseltmek.

Katılımı Teşvik Etme: Vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının karar alma süreçlerine daha aktif katılım göstermeleri için gerekli ortam ve olanakları sağlamak.

Kurumsal Düzenleme: Sivil katılım süreçlerini daha etkili ve sürdürülebilir hale getirebilmek için yerel yönetimlerin kurumsal yapılarını ve işleyişlerini düzenlemek.

Katılım Düzeyini Arttırma: Sivil toplumun karar alma süreçlerine daha fazla dahil olmasını sağlamak için katılım düzeyini bilgi verme ve danışma aşamalarından daha ileriye taşımak.

Katılım Araçlarını Geliştirmek ve Etkin Hale Getirmek: Mevcut katılım mekanizmalarını iyileştirerek ve yeni yöntemler geliştirerek daha geniş kesimlerin katılımını kolaylaştırmak.

Katılımın İzleme ve Değerlendirme Süreçlerini Geliştirmek: Katılım süreçlerinin etkililiğini artırmak için izleme ve değerlendirme mekanizmalarını güçlendirmek.

Örgütsüz Kesimleri de İçerecek Şekilde Katılımı Tabana Yaymak: Örgütlü sivil toplum dışındaki birey ve girişim/inisiyatiflerin de katılım süreçlerine dahil edilmesini teşvik ederek katılımın geniş tabanlı olmasını sağlamak.

Şeffaflığın Geliştirilmesi: Karar alma süreçlerinin açık ve izlenebilir olmasını sağlayarak güven inşa etmek ve vatandaşların bilgiye erişimini kolaylaştırmak.

İletişim ve Etkileşim: Yerel yönetimler ve sivil toplum arasında güçlü bir diyalog kurarak katılım süreçlerini daha etkili hale getirmek.

Yönetişim ve Birlikte Çalışma: Kamu, sivil toplum ve özel sektör arasında iş birliği kültürünü güçlendirerek birlikte karar alma ve uygulama süreçlerini teşvik etmek.

Karar Yöntemleri: Karar alma süreçlerinde daha katılımcı ve demokratik yöntemler geliştirerek, vatandaşların görüş ve önerilerinin dikkate alınmasını sağlamak.

Gönüllülük: Gönüllülük faaliyetlerini teşvik etmek ve bu faaliyetlere katılanların sayısını artırmak için uygun ortam ve teşvik edici mekanizmalar geliştirmek.

Eğitim Programları: Katılım süreçlerine yönelik bilgi ve beceri kazandıracak eğitim programları düzenleyerek katılımın niteliğini artırmak.

4.1.2 Stratejinin Genel ve Özel Hedefi

Strateji ve eylem planı; ana faaliyetler ve alt faaliyetlerin uygulanması ile hayata geçirilecektir.

Bu bağlamda hedefler ile ulaşılmak istenen değişimin teorisi ;

Stratejinin Genel Hedefi: Eskişehir'de sivil toplumun yerel düzeyde karar alma süreçlerine aktif katılımının güçlendirilmesini sağlamaktır.

Stratejinin 1. Özel Hedefi: Sivil katılım kapasitesini başta Eskişehir Büyükşehir Belediyesi olmak üzere diğer kurumlarda ve sivil toplumda arttırmak

Stratejinin 2. Özel Hedefi: Eskişehir ilinde farklı tematik alanlarda var olan sivil toplum diyaloğu mekanizmalarını güçlendirmek ve gerekli yeni diyalog mekanizmaları ve pencereleri oluşturmak

Stratejinin 3. Özel Hedefi: Sivil katılım ekosistemine doğrudan ya da dolaylı fayda sağlayacak tematik kapasite geliştirme, ağ oluşturma ve farkındalık artırıcı faaliyetleri yürütmek olarak belirlenmiştir.

Eylem planının etkinliğini ölçebilmek adına 3 seviyede strateji düzeyi göstergeleri oluşturmuştur. Bu göstergelerden ilgili olanlar Eylem Planı altında belirlenen uygun faaliyetler ve göstergeler ile bağlantılı biçimde izlenecektir. Seçilecek olan göstergeler ve izlemeye ilişkin ayrıntılar 5. Başlık altında sunulmaktadır.

Etki Seviyesi

- I.1. STK'ların katkısıyla/istişaresiyle kabul edilen önerilen politikaların/kararların sayısı
- I.2. STK'larla uygulanan önerilen politikaların/programların sayısı (gönüllü programları dahil)

Sonuç Seviyesi

- R.1. STK'lar tarafından belediyelere önerilen politikaların/kararların sayısı

- R.2.Kurulan/desteklenen politika diyalog mekanizmaları/platformları/meclisleri/çalışma grupları sayısı
- R.3. Belediye meclisi veya komiteleri/çalışma grupları/tematik meclislere katılan STK üyelerinin sayısı
- R.4. Belediye meclisi veya komiteleri/çalışma grupları/tematik meclislere katılan aktif vatandaşların sayısı
- R.5. STK'larla istişare ederek geliştirilen strateji/eylem planlarının sayısı (sivil katılım stratejisi dahil)

Çıktı Seviyesi

- O.1. Düzenlenen sivil katılımla ilgili eğitimlerin/kapasite geliştirme faaliyetlerinin sayısı
- O.1.1. Düzenlenen eğitimlere katılan kadın ve erkek sayısı
- O.2. Düzenlenen diğer ilgili eğitimlerin/kapasite geliştirme faaliyetlerinin sayısı
- O.2.1. Düzenlenen eğitimlere katılan kadın ve erkek sayısı
- O.3. Sivil katılım ve gönüllülük konusunda düzenlenen farkındalık artırma faaliyetlerinin sayısı (seminerler, çalıştaylar, konferanslar vb. gibi)
- O.3.1. Düzenlenen eğitimlere katılan kadın ve erkek sayısı
- O.4. Düzenlenen gönüllü kapasite geliştirme faaliyetlerinin sayısı
- O.5. Sivil katılım için geliştirilen kılavuzların/araç setlerinin sayısı
- O.6. Kurulan/desteklenen STK merkezleri/ağları
- O.7. STK'ların belediyelerle iş birliği içinde geliştirdiği yenilikçi hizmet/model/uygulama/yaklaşımların sayısı

4.2 Eylem Planının Hedefleri ve Faaliyet Önerileri

Eylem Planı kapsamında toplam 3 ana hedef ve 43 faaliyet tanımlanmıştır. Faaliyetler hem sivil katılım ekosistemini doğrudan güçlendirmek, hem de sivil katılım ekosistemine dolaylı olarak fayda sağlayabilecek farklı faaliyetler ile zenginleştirilmiştir.

Eylem Planı 02.01.2025 ile 31.12.2026 tarihleri arasında uygulanacaktır. Faaliyet planında uygulama ve gözden geçerime toplantıları neticesinde, planın uygulama tarihlerin değiştirilmesi ve/veya plana yeni faaliyetlerin eklenmesi ya da var olanların çıkarılması Eskişehir Sivil Katılım Görev Gücü tarafından kararlaştırılacaktır. Faaliyetlerin izlenmesinde takip edilecek yöntem 5. başlık altında, faaliyetlerin gösterge niteliğindeki takvimi ise 7. Başlık altında sunulmaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

4.2.1 Dirençli Şehir

HEDEF

Dirençli şehirler konusunda farkındalık ve bilinç düzeyinin geliştirilmesi, dirençli şehir politikalarının geliştirilmesi sürecinde sivil katılımın arttırılması ve izleme-değerlendirme süreçlerinin iyileştirilmesi

FAALİYETLER	**1.1. Afet ve acil durum eğitim programlarının sivil iş birlikleri ile belirlenmesi**	
	Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
	Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Afet İşleri Dairesi Başkanlığı
	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
	Performans Göstergeleri	1.1.1.Afet ve Acil Durum Eğitim Programı sayısı 1.1.2.Dahil Edilen STK ve sivil inisiyatif sayısı
	1.2. Afet ve acil durum eğitimlerinin sivil iş birlikleri ile gerçekleştirilmesi	
	Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
	Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Afet İşleri Dairesi Başkanlığı
	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
	Performans Göstergeleri	1.2.1.Acil durum ve afetlere yönelik eğitim sayısı 1.2.2.Acil durum ve afetlere yönelik eğitimlere katılacak kişi sayısı (kadın/erkek)
	1.3. Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi konusunda kamu-STK işbirliği ile bir politika belgesi oluşturulması	
	Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
	Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Dairesi Başkanlığı
	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, İlgili STK'lar, AFAD, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, Eskişehir Kent Konseyi
	Performans Göstergeleri	1.3.1.Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi politika belgesi oluşturulmasına yönelik toplantı sayısı 1.3.2.Toplantıya katılan kişi sayısı (kadın/erkek)

1.4. Eskişehir'deki gençlerin katılımıyla dirençli şehir konusunda bir "fikir maratonu" çalıştayı gerçekleştirilmesi	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Sosyal İklim Derneği
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	1.4.1.Düzenlenen Fikir Maratonu çalıştayı sayısı 1.4.2.Fikir Maratonu Çalıştayına katılan genç sayısı (kadın/erkek)
1.5. STK'lar ile arama kurtarma konusunda protokol yapılması	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Afet İşleri Daire Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	1.5.1.İmzalanan arama kurtarma protokolü sayısı
1.6. Acil durum ve afetlere yönelik sivil toplum kuruluşları ile faaliyetler yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Afet İşleri Daire Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	1.6.1.Acil durum ve afetlere yönelik sivil toplum kuruluşları ile yürütülecek faaliyet sayısı 1.6.2.Faaliyetlere katılacak kişi sayısı (kadın/erkek)
1.7. Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi hazırlık sürecine STK'ların dahil edilmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	1.7.1.Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi hazırlık çalışmalarına katılan STK sayısı
1.8. Farklı paydaşlara (üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, pilot okullar) yönelik olarak "dirençli şehir" konusunda farkındalık arttırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Anadolu Üniversitesi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	AKUT Anadolu Üniversitesi Öğrenci Kulübü, Anadolu Üniversitesi Öğrenci Kulübü, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, İlgili STK'lar Eskişehir Kent Konseyi

Performans Göstergeleri	1.8.1.Dirençli Şehir konusunda farkındalık arttırma etkinliği sayısı 1.8.2.Etkinliklere katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
1.9. Dirençli şehir konusunun yükseköğretim ders müfredatlarına eklenmesi veya genişletilmesine yönelik gerekli girişimlerin yapılması	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Anadolu Üniversitesi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, İlgili STK'lar Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	1.9.1.Müfredata eklenmesine yönelik gerçekleştirilen toplantı sayısı 1.9.2.Dirençli şehir konusunun müfredata eklenmesi için girişimde bulunulan üniversite sayısı 1.9.3.Sürece dahil edilen akademisyen, bölüm veya fakülte sayısı
1.10. Yükseköğretim düzeyinde "Dirençli Şehir" kulüplerinin oluşturulması ve mevcut kulüplerin aktif hale getirilmesi	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Anadolu Üniversitesi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi İlgili STK'lar, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	1.10.1.Yeni oluşturulan veya aktif hale getirilen dirençli şehir kulüp sayısı
1.11. Dirençli şehir karnesine yönelik kriterlerin belirlenmesi için ilgili sivil toplum aktörleri ile belediye birimleri arasında ortak çalışma toplantılarının yapılması	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Anadolu Üniversitesi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi (İklim Değişikliği ve Sıfır Atık, Afet İşleri, Kentsel Dönüşüm, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlıkları), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, İlgili STK'lar, AFAD, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	1.11.1.Kriterlerin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen toplantı sayısı 1.11.2.Toplantıya katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
1.12. 2021 tarihli İl Afet Risk Azaltma Planı'nın tüm paydaşlarla değerlendirilmesi ve bir "İhtiyaç ve Öneriler Raporu"nun hazırlanması	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	AFAD

Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, İlgili STK'lar, AFAD, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	1.12.1.İl Afet Risk Azaltma Planı'nın tüm paydaşlarla değerlendirilmesine yönelik yapılan toplantı sayısı 1.12.2.Değerlendirme sürecine katılan paydaşların sayısı
1.13. "Dirençli şehir" kapsamında Risk Haritalarına yönelik kriterlerin ilgili paydaşların katılımlarıyla geliştirilmesi	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Teknik Üniversitesi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, AFAD
Performans Göstergeleri	1.13.1.Kentsel risk haritasına yönelik kriterlerin ortaya çıkarılması 1.13.2.Risk haritalarına yönelik kriterlerin geliştirilmesi amacıyla düzenlenen toplantı veya çalıştayların sayısı 1.13.3.Toplantı veya çalıştaylara katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
1.14. Teknoloji temelli anlık izleme ve erken uyarı sistemleri, afet yönetim sistemleri ve akıllı şehir uygulamalarına yönelik önerilerin katılımcı yöntemlerle belirlenmesi ve bir öneri raporu hazırlanması	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Anadolu Üniversitesi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Teknik Üniversitesi, STK'lar, Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, AFAD, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyeleri
Performans Göstergeleri	1.14.1.Teknoloji temelli anlık izleme ve erken uyarı sistemleri, afet yönetim sistemleri ve akıllı şehir uygulamalarına yönelik toplantı sayısı 1.14.2.Toplantıya katılan kişi sayısı (kadın/erkek)

4.2.2 Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir

HEDEF

Erişilebilir ve kapsayıcı bir şehir için, sivil katılım süreçlerinin geliştirilmesi, izleme ve değerlendirme süreçlerinin iyileştirilmesi, kırılgan grupların karar alma süreçlerine katılımının arttırılması ve gönüllülük faaliyetlerinin desteklenmesi

FAALİYETLER		
	2.1. Sivil Toplum Merkezleri Yerleşkesinin kurulması	
	Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
	Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı
	Performans Göstergeleri	2.1.1.Kamu-özel sektör- sivil toplum iş birliği sayısı 2.1.2.Yerleşkenin planlama sürecine dahil edilen STK, kamu kurumu ve diğer paydaşların sayısı (kadın/erkek)
	2.2. "Erişilebilir ve kapsayıcı şehir" farkındalığının arttırılmasına yönelik olarak bir iletişim kampanyası yürütülmesi	
	Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
	Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı
	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eksi 25 Derneği, Sakin Okul Derneği, Tiryakizade Sosyal Girişim, Eskişehir Kent Konseyi, İlgili STK'lar
	Performans Göstergeleri	2.2.1."Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir Eskişehir" başlığı altında bir arada yaşamayı ön plana alan uygulamaları aktaran ve kentin kamuya açık noktalarında sergilenen görsel sayısı
	2.3. Kamu, yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları tarafından toplumun farklı kesimlerine yönelik sunulan hizmet haritalarının sivil iş birlikleri ile oluşturulması	
	Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
	Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Barosu, Eksi 25 Derneği, Tiryakizade Sosyal Girişim, İlgili STK'lar
	Performans Göstergeleri	2.3.1.Oluşturulan hizmet haritası sayısı 2.3.2.Harita oluşturma sürecine katılan STK ve sivil inisiyatif sayısı

2.4. Kadınlar, gençler, çocuklar, yaşlılar, engelli bireyler vb. toplumun farklı kesimlerine yönelik farkındalık çalışmalarının yürütülmesi	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Barosu, Eksi 25 Derneği, Tiryakizade Sosyal Girişim, İlgili STK'lar
Performans Göstergeleri	2.4.1.Farkındalık çalışmalarına katılan STK sayısı 2.4.2.Farkındalık çalışmalarına katılan kişi sayısı (kadın/erkek) 2.4.3.Farkındalık artırıcı seminer, atölye çalışması, panel veya açık hava etkinliklerinin sayısı
2.5. Benzer alanlarda çalışan sivil toplum kuruluşlarının belirli konu başlıklarında periyodik olarak bir araya gelmeleri ve iş birliği toplantıları yapmaları	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi, Eskişehir İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü (İSTİM)
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Eksi 25 Derneği, Tiryakizade Sosyal Girişim, İnno Derneği, İlgili STK'lar
Performans Göstergeleri	2.5.1.STK'larla gerçekleştirilen toplantı sayısı 2.5.2.Toplantılara katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
2.6. Yerel düzeyde sivil katılımın teşvik edilmesi için ödüllü yarışmalar, organizasyonlar vb. etkinlikler düzenlenmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	2.6.1.Sivil katılımın teşvik edilmesine yönelik düzenlenen etkinlik sayısı 2.6.2.Etkinliklere katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
2.7. Ulaşım Ana Planı çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı

Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	2.7.1.Ulaşım Ana Planı sürecine katkı sağlamak amacıyla düzenlenen toplantı, çalıştay veya odak grup görüşmelerinin sayısı 2.7.2.Çalışmalara katılan STK ve sivil inisiyatif sayısı 2.7.3.Ulaşım ana planı tamamlanma oranı (%)
2.8. Spor organizasyonu planlama çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	2.8.1.Düzenlenen spor organizasyonu sayısı 2.8.2.Spor organizasyonlarına katılan kişi sayısı (kadın/erkek) 2.8.3.Spor tesislerinden yararlanan spor kulübü sayısı
2.9. "21. Yüzyıl Becerileri" eğitim ve gelişim programlarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	2.9.1.21. Yüzyıl Becerileri Gelişimi için düzenlenecek faaliyet sayısı 2.9.2.21. Yüzyıl Becerileri Gelişimi için düzenlenecek faaliyetlere katılacak kişi sayısı (kadın/erkek)
2.10.Gençlere yönelik etkinlik çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Gençlik Platformu, Üniversitelerin Öğrenci Kulüpleri
Performans Göstergeleri	2.10.1.Gençlere yönelik etkinlik sayısı 2.10.2.Etkinliklere katılan genç sayısı (kadın/erkek) 2.10.3.Sürece dahil olan STK ve sivil inisiyatif sayısı

2.11. Paydaşlarla iletişim ve iş birliği çalışmalarının yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Performans Göstergeleri	2.11.1.İlçeler bazında muhtarlarla gerçekleştirilecek toplantı sayısı 2.11.2.Sivil toplum kuruluşlarına destek verilecek organizasyon sayısı
2.12. Gönüllü faaliyetlere ilişkin interaktif bir dijital platform geliştirilerek gönüllü havuzunun oluşturulması	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
Performans Göstergeleri	2.12.1.Oluşturulan portal sayısı 2.12.2.Portala kayıt yaptıran gönüllü sayısı (kadın/erkek)
2.13. Gönüllülük faaliyetlerinin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2025 Ocak-2025 Eylül
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Kent Konseyi
Performans Göstergeleri	2.13.1.Gönüllülük faaliyetlerine katılan kişi sayısı (kadın/erkek) 2.13.2.Gönüllü faaliyetlerin yürütülmesi sürecine katılan STK ve sivil inisiyatif sayısı
2.14. Özel gereksinimi olan kırılgan gruplar başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine yönelik katılımcı ihtiyaç belirleme çalışmalarının yapılması (çalıştay, seminer, toplantı, anket vb.)	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Eksi 25 Derneği, Tiryakizade Sosyal Girişim, Eskişehir Barosu Kadın Hakları Komisyonu, Eskişehir Kent Konseyi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi, Eskişehir Gençlik Platformu, İlgili STK'lar

Performans Göstergeleri	2.14.1.Gerçekleştirilen ihtiyaç belirleme faaliyeti sayısı 2.14.2.Faaliyetlere katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
2.15. Özel gereksinimli gruplara yönelik mevcut destek mekanizmaları konusunda bilgilendirme faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Barosu, Eksi 25 Derneği, İlgili STK'lar
Performans Göstergeleri	2.15.1.Özel gereksinimli gruplara yönelik destek mekanizmaları konusunda yapılan duyuru sayısı 2.15.2.Gerçekleştirilen bilgilendirme toplantıları, seminerler, atölyeler veya bilgi günlerinin sayısı 2.15.3.Etkinliklere katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
2.16. Gençlerin kent yönetimine katılımını arttırmaya yönelik programların yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	İlgili Platformlar, Üniversitelerin Öğrenci Kulüpleri, Eskişehir Gençlik Platformu
Performans Göstergeleri	2.16.1.Gençlerin kent yönetimine katılımını arttırmaya yönelik yürütülen programların sayısı 2.16.2.Programlara katılan genç sayısı (kadın/erkek) 2.16.3.Kent yönetimine katılımda yer alan gençlerin yerel yönetim karar organlarında ve komitelerinde oluşturduğu temsil oranı

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

4.2.3 Yerelde Kalkınan Şehir

HEDEF

Yerel ve kırsal kalkınma alanlarında sivil katılımı güçlendirecek mekanizmaların geliştirilmesi

FAALİYETLER

3.1. Kamu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bir Turizm Platformunun oluşturulması	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kent Tarihi ve Tanıtımı Dairesi Başkanlığı, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, BEBKA, Üniversite, SKAL, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı, TURSAB, İlgili STK'lar
Performans Göstergeleri	3.1.1.Turizm platformunda yer alan kamu kurumu ve STK sayısı
3.2. Eskişehir Sürdürülebilir Turizm Eylem Planı'nın katılımcı bir anlayışla hazırlanması	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.2.1.Eskişehir Sürdürülebilir Turizm Eylem Planı hazırlık aşamasına katılan kamu kurumu, yerel yönetim, STK ve sivil inisiyatif sayısı
3.3. Kamu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bir Kent Çalışmaları Platformu kurulması	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kent Tarihi ve Tanıtımı Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Halkbilim Araştırma ve Uygulama Merkezi (HAMER), Turizm Fakülteleri, Sanat Tarihi Bölümleri, Sosyoloji Bölümleri, Arkeoloji Bölümleri, Sakin Okul Derneği, Çevre Dernekleri
Performans Göstergeleri	3.3.1.Kent Çalışmaları Platformunda yer alan kamu kurumu ve STK sayısı
3.4. Eskişehir Turizm Vizyon Belgesi oluşturulmasına yönelik geniş katılımlı bir çalıştay düzenlenmesi	

Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.4.1.Eskişehir Turizm Vizyon Belgesi oluşturulmasına yönelik çalıştaya katılan paydaş sayısı ve profili 3.4.2.Katılan kişi sayısı
3.5. Sivil platform oluşturulmasına ilişkin kapasite geliştirme eğitimlerinin düzenlenmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	
Performans Göstergeleri	3.5.1.Sivil platform oluşturulmasına ilişkin yapılan kapasite geliştirme eğitimi sayısı 3.5.2.Eğitime katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
3.6. Kooperatifçilik eğitim programlarının STK iş birlikleri ile düzenlenmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.6.1.Kooperatifçilik eğitimi sayısı 3.6.2.Kooperatifçilik eğitim alacak kişi sayısı (kadın/erkek) 3.6.3.İş birliği yapılan STK sayısı
3.7. Üretici birlik ve kooperatiflerle iş birliklerinin gerçekleştirilmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Satın Alma Dairesi Başkanlığı
Performans Göstergeleri	3.7.1.Ticari faaliyet yoluyla desteklenen üretici, kooperatif/birlik sayısı

3.8. Turizm etkinlikleri ve tanıtım faaliyetlerinin STK'lar ile belirlenmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kent Tarihi ve Tanıtımı Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.8.1.STK'lar ile yapılan turizm etkinlikleri ve tanıtım faaliyetleri için iş birliği anlaşmalarının sayısı 3.8.2.STK'larla düzenlenen turizm etkinlikleri, festivaller, tanıtım günleri, fuarlar ve diğer tanıtım faaliyetlerinin sayısı 3.8.3.STK'larla gerçekleştirilen etkinliklere katılan kişi sayısı (kadın/erkek) 3.8.4.Eğitim verilecek turizm rehberi sayısı
3.9. Kırsal kalkınma alanında sivil toplum temsilcilerini bir araya getirecek bir platformun oluşturulması ve Büyükşehir Belediyesi ile düzenli toplantılar yapılması	
Zamanlama	2025 Ekim-2026 Haziran
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Kent Konseyi
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Valilik, Tarım İl Müdürlüğü, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Performans Göstergeleri	3.9.1.Platformda yer alan STK sayısı 3.9.2.Toplantı sayısı 3.9.3.Toplantılara katılan kişi sayısı (kadın/erkek)
3.10. Tarımsal destekleme yönetmeliğinin sivil katılımı arttıracak şekilde revize edilmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Ticaret Odası, Ticaret Borsası, Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri, Ziraat Odaları, Ziraat Mühendisleri Odası, İlgili STK'lar, Eskişehir Kent Konseyi Kırsal Kalkınma Çalışma Grubu, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Performans Göstergeleri	3.10.1.Tarımsal destekleme yönetmeliği revize çalışmalarına katılan STK, kooperatifler, çiftçiler ve diğer yerel paydaşların sayısı 3.10.2.Yönetmelik revizyonu ile ilgili düzenlenen istişare toplantılarının sayısı 3.10.3.İstişare toplantılarına katılan kişi sayısı (kadın/erkek)

3.11. Tarımsal Üretimi Destekleme Projelerinin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.11.1.Tarımsal üretimi destekleme projelerinde yer alan sivil toplum kuruluşları, kooperatifler, yerel halk ve diğer paydaşlarla kurulan iş birliği sayısı 3.11.2.Sivil iş birliği ile gerçekleştirilen tarımsal üretimin desteklenmesine yönelik proje sayısı 3.11.3.Tarımsal desteklemelerden yararlanacak üretici sayısı (kadın/erkek)
3.12. Tarımsal üretimin arttırılmasına yönelik eğitimlerin sivil iş birlikleri ile belirlenmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.12.1.Tarımsal üretimin çeşitlendirilmesine ve artırılmasına yönelik eğitim sayısı 3.12.2.Tarımsal üretimin çeşitlendirilmesine ve artırılmasına yönelik eğitimlere katılan üretici sayısı (kadın/erkek)
3.13. Kırsal ekonominin güçlendirilmesine yönelik projelerin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi	
Zamanlama	2026 Temmuz-2026 Aralık
Koordinatör Kurum/Kuruluş	Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	-
Performans Göstergeleri	3.13.1.Kırsal ekonominin güçlendirilmesine yönelik proje sayısı 3.13.2.Kırsal ekonomiyi güçlendirme projelerinden yararlanan üretici sayısı (kadın/erkek)

5 İZLEME VE DEĞERLENDİRME

5.1. SKSEP İzleme Komitesinin Oluşturulması ve Uygulamaya Hazırlık

Sivil Katılım Eylem Planı'nın başarıya ulaşmasını sağlamak ve uygulamanın etkili bir şekilde yürütülüp yürütülmediğini değerlendirmek amacıyla, düzenli bir izleme ve raporlama süreci oluşturulmuştur. Bu süreç, faaliyetlerin takibi, performans göstergeleri doğrultusunda sonuçların ölçülmesi ve düzeltici önlemler geliştirilmesi için kritik öneme sahiptir. İzleme planı, Sivil Katılım Görev Gücü üyeleri, belediye birimleri ve diğer yerel paydaşların iş birliğiyle yürütülecektir. İzleme sürecinin genel koordinasyonundan Belediye Strateji Geliştirme Birimi sorumludur.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, SKSEP İzlenmesi için SKGG üyeleri ve diğer paydaşların dönemsel olarak bir araya geleceği formal olmayan **SKSEP İzlemesi Komitesi** kurar. 4.2. faaliyet planında belirtilen koordinatör kuruluşlar İzleme Komitesi'nin doğal üyeleri olarak belirlenir. İzleme komitesinin sekretaryası Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ve SKGG üyeleri tarafından bila bedel yürütülür. Gerçekleştirecek ilk toplantı sonrası dönemsel toplanma tarihleri ilgili taraflara sekreterya tarafından iletilir. İlk izleme toplantısında;

- Strateji seviyesindeki üst düzey göstergeler ile faaliyetlerin eşleştirilmesi,
- Göstergelere ilişkin veri toplama sorumlu kuruluşları ve ilgili iletişim kişileri,
- Takvimde gözden geçirme ve güncelleme,
- Göstergelere ilişkin ayrıntılı hedef planlaması,

süreçleri tamamlanır.

5.2. SKSEP Uygulanması ve İzlenmesinde Kullanılacak Yöntemler

Stratejinin ulaşmaya çalıştığı dönüşüm 1. düzeyde, 3 özel hedef ve strateji seviyesinde belirlenen etki, sonuç ve çıktı göstergelerinin takibi; 2. düzeyde ise her bir faaliyet için belirlenmiş spesifik göstergeler, izleme sürecinin temelini oluşturmaktadır. Bu göstergeler aracılığıyla, stratejinin ve faaliyetlerin başarı düzeyi değerlendirilir.

Alt faaliyetler, ana faaliyetleri, ana faaliyetler, stratejinin 3 özel hedefini, 3 özel hedef ise Stratejinin genel hedefini besler.

Dolayısıyla, izleme süreci, her bir faaliyetin kendi göstergelerine dayalı olarak sürekli veri toplanmasını içerir. Toplanan veriler, Sivil Katılım Görev Gücü üyeleri ve belediye birimleri tarafından analiz edilerek raporlanır.

Bu çerçevede, izleme süreci şu aşamalardan oluşur:

- **Veri Toplama:** SKGG üyeleri ve belediyenin ilgili birimleri, faaliyetlerle ilgili verileri düzenli olarak toplar. Bu veriler, geri bildirimler, anket sonuçları, toplantı raporları, dijital araçlardan alınan istatistikler gibi çeşitli kaynaklardan elde edilebilir. İdeal olarak,

verilerin kanıt dokümanları belediyenin belirleyeceği ortak izleme klasöründe toplu bir biçimde saklanır. İlgili faaliyetin veri toplanmasından sorumlu kuruluş, ilerlemeleri, dönemsel olarak (çeyreklik/altı aylık) ilgili Belediye Strateji Geliştirme Birimine dijital ortamda bildirir.

- **Veri Analizi:** SKGG üyeleri, toplanan verileri belirlenen göstergelere göre analiz ederek faaliyetlerin etkinliğini değerlendirir. Ayrıca, belediyenin strateji geliştirme birimi, bu veriler üzerinden genel bir performans değerlendirmesi yapar. Dönemsel olarak kurumlardan yapılan bildirimler dönemsel değerlendirme toplantılarında değerlendirilir.
- **Geri Bildirim ve Düzeltici Önlemler:** İzleme sürecinde ortaya çıkan bulgular doğrultusunda, eksik veya aksayan noktalar için gerekli düzeltici önlemler alınır. Bu süreçte, paydaşlardan gelen geri bildirimler de dikkate alınır.

Dönemsel Raporlama

Dönemsel raporlama, altı ayda bir ve yıllık periyotlarda yapılacak şekilde planlanmıştır. Dönemsel raporlar, her bir faaliyetin hedeflere ulaşma durumu, karşılaşılan sorunlar ve alınan düzeltici önlemleri içerir. Bu raporlar, ilgili tüm paydaşlarla paylaşılacak ve uygulama sürecinde şeffaflığı sağlayacaktır.

- **Altı Aylık Raporlama:** Altı ayda bir SKGG üyeleri ve belediyenin ilgili birimleri tarafından faaliyetlerin ilerleme durumu izlenerek raporlanır. Bu raporlarda, faaliyetlerin başarılı yönleri ve iyileştirme gereken alanlar vurgulanır.
- **Yıllık Değerlendirme Raporu:** Her yıl sonunda geniş kapsamlı bir yıllık değerlendirme raporu hazırlanır. Bu rapor, bir önceki yılın genel performansını özetler, stratejik hedeflere ulaşma düzeyini analiz eder ve sonraki yıl için gerekli stratejik revizyonları önerir.

Dönemsel raporlama için Ek-2 Eskişehir SKSEP Toplulaştırılmış İzleme Tablosu kullanılacaktır:

İzleme Tablosunda;

- Her bir faaliyetin tanımı ve çeyreklik bazda 2 yıllık takvimi
- Her bir faaliyetten sorumlu kuruluş,
- Veri oluşturma, toplamadan sorumlu kuruluş, ve ilgili iletişim bilgileri
- Göstergelerin doğrulama kaynakları
- Faaliyetlerin (Göstergelerin) tahmini tamamlanma tarihleri
- İlgili faaliyetin, 4.1.2 de belirlenen strateji seviyesindeki bağlı olduğu üst seviye göstergeler
  yer alır.

Sorumluluklar

Dönemsel raporlama ve izleme sorumlulukları, belediye, SKGG üyeleri ve diğer paydaşlar arasında paylaşılmıştır:

- **Sivil Katılım Görev Gücü:** Eylem planının izlemesinden sorumlu ana yapıdır. SKGG üyeleri, her bir faaliyetin göstergelerine dayalı olarak veri toplar, analiz yapar ve raporlama sürecine katkıda bulunur. SKGG üyeleri, kendi aralarında izleme sorumluluğunu paylaşabilirler.
- **Belediye Strateji Geliştirme Birimi:** İzleme sürecinin genel koordinasyonundan sorumludur. Bu birim, formal olmayan SKSEP İzlemesi Komitesi kurar ve SKGG'den gelen verileri analiz ederek genel raporları hazırlar ve belediye yönetimine sunar.
- **İlgili Belediye Müdürlükleri:** Her bir faaliyet için belirlenen göstergelere dayalı veri toplama ve SKGG'ye raporlama sorumluluğunu taşır.
- **Paydaşlar (STK'lar, Kent Konseyi vb.):** Paydaşlar, izleme sürecinde SKGG ile iş birliği içinde çalışarak geri bildirimlerde bulunur ve süreçlere katkı sağlar.

Düzeltici Önlemler ve Revizyon Süreci

İzleme ve raporlama sürecinde tespit edilen eksiklikler, aksaklıklar veya başarı oranındaki sapmalar sonucunda SKGG, düzeltici önlemler alır. Göstergelerdeki sapmalar analiz edilir ve faaliyetlerin başarıya ulaşması için gerekli stratejik revizyonlar gerçekleştirilir.

Şeffaflık ve Paydaş Katılımı

İzleme ve raporlama süreçlerinde elde edilen bulgular, tüm paydaşlarla şeffaf bir şekilde paylaşılır. Bu, SKGG'nin raporlarının halkla, STK'larla ve diğer yerel aktörlerle düzenli olarak paylaşılmasını içerir. Geri bildirim mekanizmaları aracılığıyla paydaşların sürece aktif katılımı sağlanarak, katılım kültürü sürekli olarak geliştirilir.

6 EYLEM PLANININ UYGULANMASINDA OLASI RİSKLER / ZORLUKLAR VE ÖNERİ YAKLAŞIMLAR

Yerel düzeydeki paydaşların katılım ve katkılarıyla hazırlanan Sivil Katılım Eylem Planı'nın başarısı, hazırlık aşamasında dikkatle oluşturulan stratejilerin uygulama sürecinde de etkili bir şekilde hayata geçirilmesine bağlıdır. Ancak bu süreçte karşılaşılabilecek bazı riskler ve zorluklar, hedeflere ulaşmayı güçleştirebilir. Bu bölümde, eylem planının uygulanmasında karşılaşılan olası riskler/zorluklar ve bunlara yönelik öneriler ele alınacaktır. Bu tür risklerin farkında olunması ve bunları azaltmaya yönelik stratejiler geliştirilmesi, planın etkinliğini artırabilir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Olası Riskler ve Zorluklar	Öneriler
Katılım Düşüklüğü (Belediye içi)	● Belediyenin kendi iç iletişim kanalları daha etkin hale getirilerek, üst yönetimin, idarecilerin ve personelin Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı ve içeriği hakkında daha fazla bilgi sahibi olması sağlanabilir. ● Belediye çalışanlarına yönelik olarak sivil katılım konusunda düzenli eğitim programları ve farkındalık çalışmaları yapılabilir. Bu eğitimler, personelin sivil katılımın önemi konusunda bilinçlenmesini sağlayacaktır. ● Belediye içi katılımı artırmak için düzenli olarak bilgilendirme toplantıları yapılabilir ve ilgili birimlerden geri bildirim alınabilir. Bu süreç, birimlerin fikirlerinin ciddiye alındığını ve katılımın anlamlı olduğunu hissettirecektir.
Katılım Düşüklüğü (Sivil Toplum Aktörleri ve diğer paydaşlar)	● Sivil toplum temsilcileri ve diğer paydaşlar ile düzenli bilgi alışverişi ve iş birliği mekanizmaları oluşturulmalıdır. Özellikle ortak toplantılar aracılığıyla belediye ve sivil toplum arasında sürekli iletişim sağlanmalıdır. ● Farklı büyüklükteki ve yapısal özellikteki STK'ların katılımını kolaylaştırmak için esnek katılım mekanizmaları oluşturulmalıdır. Bu, hem dijital katılım (çevrimiçi toplantılar, anketler vb.) hem de yüz yüze katılım yolları içerebilir. ● Sivil toplum ile iş birliğini teşvik eden platformlar /ağlar oluşturulmalıdır. Bu sayede sivil toplum temsilcileri, daha güçlü bir sesle eylem planı uygulamasına katılabilir ve kendi aralarındaki deneyim paylaşımını artırabilir. ● Belediye tarafından sivil toplum temsilcilerinin ve diğer paydaşların sunduğu katkılar net bir şekilde vurgulanmalı ve kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Sivil toplumun yerel yönetim süreçlerine olan katkılarının değer gördüğünü bilmesi, daha fazla katılım sağlamaları için teşvik edici olacaktır. ● STK'ların katılımını teşvik etmek için, plan dışında da belediye ile ortak projeler geliştirilerek bu projelere fon sağlanabilir. Böylece, STK'ların katılımı hem finansal olarak desteklenir hem de daha güçlü bir iş birliği ortamı oluşturulur. ● Yerel düzeyde bazı sosyo-kültürel ve fiziksel durumlardan ötürü bazı sosyal grupların katılımı kısıtlanabilir. Bu nedenle, katılım süreçleri esnek ve erişilebilir olmalıdır. Örneğin, kadınların toplumsal rolleri nedeniyle katılımda zorluk yaşadığı

bölgelerde, özel toplantılar veya farklı zaman dilimlerinde etkinlikler düzenlenebilir.

Sahiplenme Eksikliği

- Eylem planının her aşamasında paydaşlar düzenli olarak bilgilendirilmeli ve ilerlemeler hakkında güncel bilgi sağlanmalıdır. Açık iletişim, planın kurumsal/toplumsal desteğini ve sahiplenme duygusunu güçlendirir.
- Plan uygulamalarına dair geri bildirimler düzenli olarak alınmalı ve paydaşların önerileri planın ilerleyen aşamalarına entegre edilmelidir. Geri bildirimlerin dikkate alındığını görmek, paydaşların sürece daha fazla bağlanmasını sağlar.
- Plan uygulaması sürecinde elde edilen başarılar ve ilerlemeler yerel paydaşlarla açık şekilde paylaşılmalı ve duyurulmalıdır. Paydaşların, planın sonuçlarını görmesi ve somut başarıları deneyimlemesi sahiplenmeyi güçlendirecektir.
- Eylem planının hedeflerini, sivil katılım kültürüne sağlayacağı faydaları ve süreçte kimin nasıl katkı sağlayabileceğini anlatan farkındalık kampanyaları düzenlenmesi faydalı olacaktır. Bu kampanyalar, planın daha geniş bir kitle tarafından sahiplenilmesine katkı sunar.
- Eylem planına katkı sağlayan bireyler, gruplar ya da kurumlar için ödüllendirme ve teşvik mekanizmaları oluşturulabilir. Katkıda bulunanların tanınması, diğer paydaşları teşvik edici bir rol oynayabilir.
- Faaliyetler şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde yürütülmelidir. Paydaşlar, faaliyetlerin nasıl ilerlediğini görebildiklerinde, planı sahiplenme duyguları da artacaktır.
- Yerel idareciler, kanaat önderleri ve/veya plana dahil olmayan diğer STK'lar ile iş birliği yaparak onların da planı desteklemesi sağlanmalıdır. Bu şekilde, planın yerel düzeyde sahiplenilmesi ve katılımı artacaktır.

Paydaşlar Arasında İletişim ve Koordinasyon Eksikliği

- İlgili hedef/faaliyet ile ilgili olarak tüm paydaşların düzenli olarak bir araya geldiği ortak buluşma ortamları oluşturulmalıdır. Bu buluşmalar, paydaşlar arasında sürekli bilgi alışverişi, kararlara katılım ve iş birliği fırsatları sunabilir.
- Plan uygulamaları sırasında paydaşlar arasında görev ve sorumlulukların net bir şekilde

tanımlanması sağlanmalıdır. Her paydaşın ilgili faaliyetteki rolü ve beklentiler açıkça belirlenerek, koordinasyon eksikliğinden kaynaklanan karışıklıklar önlenebilir.

- Paydaşlar arasında düzenli aralıklarla bilgilendirme toplantıları yapılmalı ve projelerin durumu hakkında herkesin güncel bilgilere sahip olması sağlanmalıdır. Toplantılar, çevrimiçi veya yüz yüze yapılabilir.
- Paydaşlardan düzenli geri bildirim alınmalı ve değerlendirme toplantıları yapılmalıdır. Böylece paydaşların projeyle ilgili düşünceleri, endişeleri ve önerileri proje yönetimine entegre edilebilir.
- Sadece tek bir iletişim kanalı yerine, e-posta, çevrimiçi platformlar, yüz yüze toplantılar gibi birden fazla iletişim aracı kullanılmalıdır. Bu, paydaşlar arasındaki iletişim ve koordinasyonun kesintisiz olmasını sağlar.
- Planın uygulanması aşamasında iletişimi (tek seferlik bir eylem olarak değil) sürekli bir süreç olarak ele almak gereklidir. Paydaşlar arasında sürekli bilgi paylaşımının ve iletişimin sağlanması için bir rutin oluşturulmalı ve her aşamada bu rutin desteklenmelidir. Bu noktada, Sivil katılım Eylem Planı'na dair bir iletişim planı oluşturmak çok faydalı olacaktır.
- Tüm paydaşların birlikte çalıştığı, plan hedeflerini ve süreçlerini daha iyi anlamalarını sağlayacak (beyin fırtınası) atölye çalışmaları düzenlenebilir. Bu çalışmalar, paydaşlar arasındaki iş birliğini pekiştirir ve herkesin aynı farkındalık düzeyine sahip olmasını sağlar.

Yeterli Kaynak ve Bütçe Eksikliği

- Plandaki her bir faaliyetin en başında, tüm maliyet kalemlerini detaylandırarak gerçekçi bir bütçe planı hazırlanmalı ve yeterli kaynak ayrılmalıdır.
- Mevcut kaynakların en verimli şekilde kullanılması için ihtiyaçlar doğrultusunda önceliklendirme yapılmalı ve gereksiz harcamalar önlenmelidir.
- Belediye ve sivil toplum temsilcileri ortaklaşa bir biçimde, ulusal ve uluslararası fon sağlayıcı kuruluşlarla iletişime geçerek faaliyetlere ek fon sağlamak için hibe programlarına başvurabilir. Avrupa Birliği fonları, Birleşmiş Milletler destekleri ve diğer uluslararası kuruluşlar bu noktada önemli fırsatlar sunabilir.
- Özel sektörle iş birliği yapılarak kamu-özel ortaklıkları kurulabilir. Özel sektör temsilcilerinin kaynak

sağlayıcı rol üstlenmesiyle faaliyetlere ek finansman bulunabilir ve planın bütçe yükü hafifletilebilir.

- Kitlesel fonlama yöntemleriyle, yerel işletmeler ve vatandaşlardan bağış ve sponsorluk desteği sağlanabilir. Özellikle yerel sorunlara çözüm üreten kritik faaliyetler/projeler için bölgeye duyarlı firmalar ve kişilerden kaynak yaratmak etkili olabilir.
- Uygulama süreci uzayan faaliyetler, zamanla daha fazla mali kaynak gerektirebilir. Bu sebeple, faaliyetlerin mümkün olduğunca kısa sürede ve verimli bir şekilde tamamlanması hedeflenmelidir.

Sivil Katılıma Dair Olası Dirençler

- Uygulama aşamasında olası bir direncin önüne geçmek için planın ilk aşamalarından itibaren paydaşların katılımı sağlanmalı ve onların fikirleri dikkate alınmalıdır. Bu sayede, planın paydaşlar tarafından sahiplenilmesi ve kabul görmesi kolaylaşır.
- Sivil Katılım Stratejisi ve Eylem Planı'na dair genel anlamda olası dirençlerin altında bilgi eksikliği olabilir. Sivil katılımın faydalarını anlatan bilgilendirme ve farkındalık kampanyaları düzenlenerek, eylem planının uzun vadeli yararları vurgulanabilir.
- Yerel düzeyde bazı kurumlar/sivil toplum temsilcileri, planın hazırlık sürecine dahil olmadıkları için bazı faaliyetlere karşı bir direnç gösterebilirler. Direnç gösteren grupların endişelerini anlamak ve çözmek için uzlaşıya dayalı bir süreç yürütülmelidir. Ortak çözümler bulmak için taraflar arasında diyalog kanalları açık tutulmalı ve faaliyetlerde değişiklik yapmaya esneklik gösterilmelidir.
- Faaliyetlerin uygulanması sırasında, yerel sosyo-kültürel dinamikler ve hassasiyetler dikkate alınarak, direnç olasılığı en aza indirilebilir.
- Eylem planının uygulama süreçlerinin açık ve şeffaf olması, paydaşlarda güven oluşturacaktır ve olası dirençleri azaltacaktır.
- Paydaşların direnç gösterdiği konularla ilgili başarılı uygulama örnekleri gösterilebilir. Benzer projelerin nasıl faydalar sağladığını gösteren başarı hikayeleri, yerel direncin kırılmasına yardımcı olabilir. Küçük çaplı pilot projelerle güven artırılabilir.
- Yerel yöneticiler, kanaat önderleri gibi yerel düzeyde güvenilen kişilerle iş birliği yaparak plana olan desteği artırmak ve değişime karşı direnci azaltmak mümkün olabilir.

- Yerel medya kuruluşlarıyla iş birliği yaparak, eylem planı hakkında sürekli bilgilendirme yapılmalı ve olumlu kamuoyu oluşturulmalıdır. Medya aracılığıyla, sivil katılımın olumlu etkileri daha geniş kitlelere ulaştırılabilir.

Zaman Yönetimi ve Gecikmeler

- Planın başında tüm faaliyetler için hazırlanan detaylı zaman çizelgesinin ilgili hedefi aksatmayacak şekilde planlandığından emin olunmalıdır.
- Zaman çizelgelerinin gerektiğinde esneklik sunabilecek şekilde yapılandırılması önemlidir. Olası değişikliklere karşı uyum sağlanabilecek bir yaklaşım benimsenmelidir. Böylece, beklenmeyen durumlarda gecikme riski en aza indirgenir.
- Plan ve alt hedefleri, belirli dönemlere ayrılabilir ve her bir aşamanın tamamlanması bir “milestone” (kilometre taşı) olarak planlanabilir. Bu sayede planın her aşamasında başarı ölçümleri yapılabilir ve olası gecikmeler erken tespit edilebilir.
- Zaman yönetimi için bir takım profesyonel yazılımlar (örneğin, Microsoft Project, Asana, Trello vb.) kullanılabilir. Bu araçlar, her aşamanın ilerlemesini takip etmek, görevleri atamak ve zaman çizelgelerini düzenlemek için kullanılabilir.
- Büyük ölçekli faaliyetler, daha küçük ve yönetilebilir aşamalara bölünerek takip edilebilir. Küçük başarılar, ana faaliyeti daha hızlı ve etkili bir şekilde tamamlamaya yardımcı olur.
- Planın ilerleyişi düzenli olarak izlenmeli ve raporlanmalıdır. Her aşamada yapılan izleme, olası gecikmelerin erkenden fark edilmesini sağlar ve gerekli müdahalelerin yapılmasına olanak tanır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

7 Ek – Faaliyet Takvimi

Öncelikli Tematik Alan 1: Dirençli Şehir

	2025												2026											
	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A
1.1. Afet ve acil durum eğitim programlarının sivil iş birlikleri ile belirlenmesi																								
1.2. Afet ve acil durum eğitimlerinin sivil iş birlikleri ile gerçekleştirilmesi																								
1.3. Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi konusunda kamu-STK işbirliği ile bir politika belgesi oluşturulması																								
1.4. Eskişehir'deki gençlerin katılımıyla dirençli şehir konusunda bir "fikir maratonu" çalıştayı gerçekleştirilmesi																								
1.5. STK'lar ile arama kurtarma konusunda protokol yapılması																								
1.6. Acil durum ve afetlere yönelik sivil toplum kuruluşları ile faaliyetler yürütülmesi																								
1.7. Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesi hazırlık sürecine STK'ların dahil edilmesi																								
1.8. Farklı paydaşlara (üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, pilot okullar) yönelik olarak "dirençli şehir" konusunda farkındalık arttırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi																								
1.9. Dirençli şehir konusunun yükseköğretim ders müfredatlarına eklenmesi veya genişletilmesine yönelik gerekli girişimlerin yapılması																								
1.10. Yükseköğretim düzeyinde "Dirençli Şehir" kulüplerinin oluşturulması ve mevcut kulüplerin aktif hale getirilmesi																								
1.11. Dirençli şehir karnesine yönelik kriterlerin belirlenmesi için ilgili sivil toplum aktörleri ile belediye birimleri arasında ortak çalışma toplantılarının yapılması																								
1.12. 2021 tarihli İl Afet Risk Azaltma Planı'nın tüm paydaşlarla değerlendirilmesi ve bir "İhtiyaç ve Öneriler Raporu"nun hazırlanması																								
1.13. "Dirençli şehir" kapsamında Risk Haritalarına yönelik kriterlerin ilgili paydaşların katılımlarıyla geliştirilmesi																								
1.14. Teknoloji temelli anlık izleme ve erken uyarı sistemleri, afet yönetim sistemleri ve akıllı şehir uygulamalarına yönelik önerilerin katılımcı yöntemlerle belirlenmesi ve bir öneri raporu hazırlanması																								

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Öncelikli Tematik Alan 2: Erişilebilir ve Kapsayıcı Şehir

	2025												2026											
	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A
2.1. Sivil Toplum Merkezleri Yerleşkesinin kurulması																								
2.2. "Erişilebilir ve kapsayıcı şehir" farkındalığının arttırılmasına yönelik olarak bir iletişim kampanyası yürütülmesi																								
2.3. Kamu, yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları tarafından toplumun farklı kesimlerine yönelik sunulan hizmet haritalarının sivil işbirlikleri ile oluşturulması																								
2.4. Kadınlar, gençler, çocuklar, yaşlılar, engelli bireyler vb. toplumun farklı kesimlerine yönelik farkındalık çalışmalarının yürütülmesi																								
2.5. Benzer alanlarda çalışan sivil toplum kuruluşlarının belirli konu başlıklarında periyodik olarak bir araya gelmeleri ve işbirliği toplantıları yapmaları																								
2.6. Yerel düzeyde sivil katılımın teşvik edilmesi için ödüllü yarışmalar, organizasyonlar vb. etkinlikler düzenlenmesi																								
2.7. Ulaşım Ana Planı çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								
2.8. Spor organizasyonu planlama çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								
2.9. "21. Yüzyıl Becerileri" eğitim ve gelişim programlarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								
2.10.Gençlere yönelik etkinlik çalışmalarının sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								
2.11. Paydaşlarla iletişim ve iş birliği çalışmalarının yürütülmesi																								
2.12. Gönüllü faaliyetlere ilişkin interaktif bir dijital platform geliştirilerek gönüllü havuzunun oluşturulması																								
2.13. Gönüllülük faaliyetlerinin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								
2.14. Özel gereksinimi olan kırılgan gruplar başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine yönelik katılımcı ihtiyaç belirleme çalışmalarının yapılması (çalıştay, seminer, toplantı, anket vb.)																								
2.15. Özel gereksinimli gruplara yönelik mevcut destek mekanizmaları konusunda bilgilendirme faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi																								
2.16. Gençlerin kent yönetimine katılımını arttırmaya yönelik programların yürütülmesi																								

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

Öncelikli Tematik Alan 3: Yerelde Kalkınan Şehir

	2025												2026											
	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A
3.1. Kamu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bir Turizm Platformunun oluşturulması																								
3.2. Eskişehir Sürdürülebilir Turizm Eylem Planı'nın katılımcı bir anlayışla hazırlanması																								
3.3. Kamu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bir Kent Çalışmaları Platformu kurulması																								
3.4. Eskişehir Turizm Vizyon Belgesi oluşturulmasına yönelik geniş katılımlı bir çalıştay düzenlenmesi																								
3.5. Sivil platform oluşturulmasına ilişkin kapasite geliştirme eğitimlerinin düzenlenmesi																								
3.6. Kooperatifçilik eğitim programlarının STK iş birlikleri ile düzenlenmesi																								
3.7. Üretici birlik ve kooperatiflerle iş birliklerinin gerçekleştirilmesi																								
3.8. Turizm etkinlikleri ve tanıtım faaliyetlerinin STK'lar ile belirlenmesi																								
3.9. Kırsal kalkınma alanında sivil toplum temsilcilerini bir araya getirecek bir platformun oluşturulması ve Büyükşehir Belediyesi ile düzenli toplantılar yapılması																								
3.10. Tarımsal destekleme yönetmeliğinin sivil katılımı arttıracak şekilde revize edilmesi																								
3.11. Tarımsal Üretimi Destekleme Projelerinin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								
3.12. Tarımsal üretimin arttırılmasına yönelik eğitimlerin sivil iş birlikleri ile belirlenmesi																								
3.13. Kırsal ekonominin güçlendirilmesine yönelik projelerin sivil iş birlikleri ile yürütülmesi																								